

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Winther, Christian.
Titel Title:	<u>En Morskabsbog for Børn.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Universitetsboghandler C.A. Reitzel, 1850
Fysiske størrelse Physical extent:	114 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.





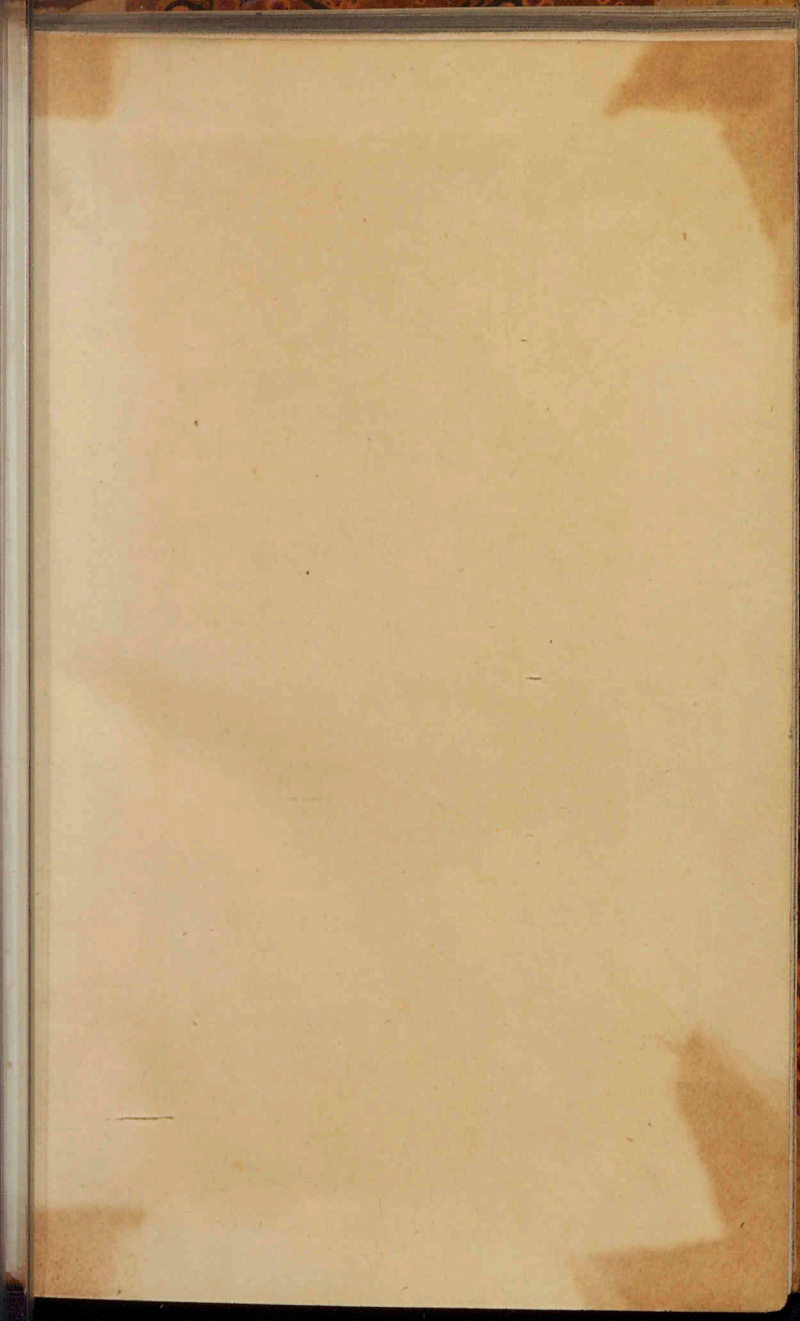
15.244.-8

Det Kgl. Bibliotek



130024718949







En Morfskabsbog

for

B o r n.

Af

Christian Winther.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler E. A. Reigel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1850.



1000

11
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1. *...*
2. *...*
3. *...*
4. *...*
5. *...*
6. *...*
7. *...*
8. *...*
9. *...*
10. *...*
11. *...*
12. *...*
13. *...*
14. *...*
15. *...*
16. *...*
17. *...*
18. *...*
19. *...*
20. *...*
21. *...*
22. *...*
23. *...*
24. *...*
25. *...*
26. *...*
27. *...*
28. *...*
29. *...*
30. *...*
31. *...*
32. *...*
33. *...*
34. *...*
35. *...*
36. *...*
37. *...*
38. *...*
39. *...*
40. *...*
41. *...*
42. *...*
43. *...*
44. *...*
45. *...*
46. *...*
47. *...*
48. *...*
49. *...*
50. *...*
51. *...*
52. *...*
53. *...*
54. *...*
55. *...*
56. *...*
57. *...*
58. *...*
59. *...*
60. *...*
61. *...*
62. *...*
63. *...*
64. *...*
65. *...*
66. *...*
67. *...*
68. *...*
69. *...*
70. *...*
71. *...*
72. *...*
73. *...*
74. *...*
75. *...*
76. *...*
77. *...*
78. *...*
79. *...*
80. *...*
81. *...*
82. *...*
83. *...*
84. *...*
85. *...*
86. *...*
87. *...*
88. *...*
89. *...*
90. *...*
91. *...*
92. *...*
93. *...*
94. *...*
95. *...*
96. *...*
97. *...*
98. *...*
99. *...*
100. *...*



Til Læseren.

I Vaar, i Sommer og i Høst
Man sagtens leve kan og trives,
Naar Himlen vækker Kraft og Lyst,
Og Alt i Solens Glæde oplives.

Et langt Farvel man sige maa
Til Raffeløvn, til Torv og Brænde,
Og færdes under Himlens Blaae
Fra Morgen indtil Aftens Ende. —

Først seies Himlens Løst saa reent,
Og milde Vinde Vaar bebude;
Den stille Svale bygger peent
Sin Bolig tæt ved Kirkens Rude.

Der aabner sig paa Eng og Bang
Vel tusind lyse Blomster=Dine,
Som smile sødt til Fugles Sang,
Der var saa længe langt bortfloine.

Dg Linden faaer sin Lov = Paryk,
 Grønt klædes Gedebladets Ranker;
 Sit Hg nu Biben lægger tryk
 Bed Mosens Rand, hvor Storken spanker.

Uf gule Kjarlingtand i Lund,
 Uf Blaaform binde vi os Krandsse,
 Mens Fuglene med Sang i Mund
 Høit mellem Lov og Grene dandsse.

Da lokke Skov og Mark os smukt
 Til freidig Vandring gjennem Landet;
 Er det for hedt, man lige luft
 Sig plumpe kan med Fryd i Vandet;

Dg boltre væligt som en Fisk
 Dg kjæmpe drabeligt med Boven,
 Dg stige op, nysødt og frisk
 Dg let, som Skyen over Skoven! —

Naar Solen høit paa Himlen staaer
 Den lange Dag, og det er Sommer,
 Paa Høet Hvile sød vi faaer,
 Mens lune Bindpust gaader og kommer.

Da følger mildt det gule Korn,
 Hvorover Binden sagte luster;
 Paa Engen kneiser Koens Horn,
 I Krattet Himbarbusken duster.

Der myldre Jordbær fjern og nær,
 Som kryddre Luften sødt og blinke;
 De runde, blanke Kirsebær
 Dø op i Træers Toppe vinke.

Vi kan saa deiligt gaae paa Jagt
 For Sommerfuglen snildt at fange,
 Der i sin rige Høitidsdragt
 Nu sværmer let i Havens Gange.

Ei skræmmer os en Tordensky,
 Der op paa Himlen vred sig vælter;
 Som Sufferdukker ei vi flye,
 Vi er af Stof, som ikke smelter.

Nei, kommer end en Byge tidt,
 Af den vi lade os ei fue,
 Men lege derfor lige frit
 Langt bedre end i snevre Stue.

Men daler Solen saa i Vest,
 Mens Regnen drysser ned i Øster,
 Da er det just en Himmel=Fest,
 Regnbuen yndigt os forlyster! —

Tilslidst saa bliver det da Høst,
 Og Storken drager bort af Landet;
 Nu sidder Træets Lov kun løst
 Og falder af, saa gunst som Sandet.

Vor Mark er bar, vort Korn i Huus,
 Paa Agren Spurvene er glade,
 Og glade er de bitte Muus
 Og Hønsene ved Lo og Lade.

Men vi har og vor egen Fryd;
 I Lunden hisset mellem Hasler
 Er det en rigtig liflig Lyd,
 Naar Nodderne som Hagel rasler;

Naar som en rig og gylden Flod
 Med Ueblerne fra Grenen vælder;
 Vi sanke dem ved Træets Fod
 Og fylde slittigt Løft og Kjelder.

Da er ei Luften nær saa varm,
 Af Heden er vi ei besejret;
 Nu kan vi lystigt ved vor Arm
 Saae Bold og Pile høit i Beiret;

I Gaard og Have lege Skjul,
 Og tugte Toppen med vor Svøbe,
 Og tvinge Løndebaandets Hjul
 Til ned ad Stien rast at løbe.

End gjør vi Skoven et Besøg,
 End et Farvel vi sige ville
 Til Hind og Hjort, til Eg og Bøg,
 Som staae alvorlige og stille! —

Da kommer Vinteren med Slud,
 Med Storm og Regn og kolde Dage;
 Bildt Skyen breder Vingen ud
 Og kneiser som en vældig Drage.

Saa lægger Kulden Bro paa Vand
 Og Dragen spruder Sne, den hvide;
 Paa Skoiter og i Slæde kan
 Man over Søen muntært glide.

Vi ælte os en Sneemand tæt
 Og kjæmpe med ham, til han dingler;
 Vi sætte os i Kanen let
 Og kjøre rask, mens Bjelden ringler.

Men — flyger Sneen fælt i Ring
 Mens Bognens Hjul i Sporet svingre,
 Og Følk paa Gaden gaae omkring
 Med røde Næser, valne Fingre;

Og Dagen er saa bleg og kort,
 Alt knap man kan sig ret betænke,
 Før Natten kommer, lang og sort,
 Og binder Alt i Mørkets Lænke;

Da er det ret en prægtig Skif
 At sidde i den lune Stue
 Og snaffe om den Tid, der gif,
 Ved Lampens og ved Øvnens Lue.

Vi sidde da saa godt i Ro
 Dg bygge Huus af Kortets Blade,
 Dg male Hest og Hund og Ro
 Med Farver af vor Farvelade.

Men — Duffer, Regler, Bilboquet
 Saae sagtens Tiden til at ile;
 Dog stundom kan man blive træt, —
 Dg hvordan skal man da saae Hvile?

— Min Ven! jeg veed ei bedre Trost,
 Du Dig til Bøgerne maa vende;
 Paa Bøger er der sjelden Brost,
 Har Du ei andre, tag saa denne!

En underlig Hændelse.

En Vinteraften, da Vilhelm længe havde siddet oppe hos sin Fader i Studerekammeret, kom han ned i Dagligstuen, hvor hans to yngre Sødskende gik og legede; han satte sig ganske taus og tankesuld paa en Stol. Da de Smaa bemærkede dette, kom de løbende hen til ham og spurgte ham, hvad han seilede? om han ikke vilde lege med dem, som han ellers pleiede?

„Jeg skal nok lege med Jer,“ sagde Vilhelm, „men nu sidder jeg og tænker paa Noget, som hændtes mig nylig oppe i Faders Studerekammer!“

„Hvad var det?“ spurgte de to Andre med een Mund.

„Ja, jeg kunde jo gjerne fortælle Jer det,“ var Vilhelms Svar, „men jeg er næsten bange for, at I ikke ville troe mig paa mit Ord.“

Med dette Svar blev da Smaabørnernes Opmærksomhed vaft og deres Nysgjerrighed saa meget større, og de overhængte Broderen saalange med Bonner, saaat han tilsidst lod sig overtale.

„Ja, ja da!“ sagde han, „saa vil jeg da fortælle Jer det; men, som sagt, I ville vist ikke troe mig. Jeg

sad oppe hos Fader; han skrev og jeg læste, og vi vare begge meget fordybede i vort Arbeide. Det var ganske lyst i Stuen. Men — med Gæt blev det saa mørkt for vore Dine, at vi ikke kunde see det Allermindste, ikke saa meget som vor egen Haand."

"Hvad for noget!" raabte begge de Andre, "det er jo utroligt!"

"Der kunne I nu selv see," sagde Vilhelm, "det vidste jeg nok, at I ikke vilde troe det, og det er dog baade sandt og vist i alle Maader, som jeg siger; I kunne jo spørge Fader derom."

De to Smaa vidste ikke, hvad de skulde tænke om dette, og gjorde store Dine.

"I havde vel intet Lys?" spurgte endelig den lille Pige.

"Jovist havde vi Lys; det stod paa Bordet og vi havde læst og skrevet ved det i over een Time; men saa blev det paa een Gang saa mørkt — saa balmørkt!"

"Saae I da heller ikke engang Lys?" spurgte hun videre.

"Jeg siger Dig jo," svarede Vilhelm, "at vi saaet slet Intet, ikke saa meget som bag paa min Haand!"

"Det er da løierligt," sagde Drengen; "jeg har nok hørt, at det kunde blive ganske sort for Gens Dine, naar man faldt i Besvimelse eller saadan Noget; bleve I da syge, Du og Fader?"

"Nei, vist ikke," sagde Vilhelm, "vi befandt os meget vel begge To."

„Jeg var blevet bange,“ sagde den lille Pige, „det veed jeg nok, hvis jeg havde været der. Hvad sagde Fader til det?“

„Han sagde slet ingen Ting,“ vedblev Vilhelm, „og jeg spurgte ham heller ikke ad. Det Samme er forresten hændet os to Gange før i den senere Tid; og den ene Gang gik Fader her ned i Stuen, og saa kunde han strax igjen see!“

„Nei, det er da altfor underligt!“ raabte begge de Smaa; „hør Vilhelm, Du bilder os bestemt Noget ind!“

„Nei, slet ikke,“ forsikrede Vilhelm, „Alt hvad jeg har sagt, er den rene Sandhed, spørg I kun Fader derom!“

„Ja, det ville vi ogsaa,“ raabte Børnene, og løb ud af Stuen, op ad Trappen og ind i Studerekammeret, hvor Faderen sad ved sit Skriverbord og arbeidede. Børnene bleve staaende, hvidsfende indbyrdes, bag ved hans Stol.

„Vil I Noget?“ spurgte Faderen efter et Dieblifs Forløb.

„Ja, Fader!“ sagde Drengen, „vi vilde saa gyselig gjerne spørge Dig om Noget, hvis Du har Tid.“

„Naada, hvis det er saa gyselig nødvendigt, saa faaer jeg vel have Tid. Lad mig da høre!“ sagde Faderen og vendte sig om paa sin Stol, „hvad er det saa?“

Drengen fortalte nu, hvad Broderen havde fortalt dem, og sagde tillige, at han havde beraabt sig paa Faderens Vidnesbyrd. „Er det da nu sandt, hvad Vilhelm har fortalt os?“ lagde han til.

Faderen smilede. „Ja vist er det sandt, det kan jeg ikke nægte; Alt hvad han har sagt Jer, er virkelig gaaet saaledes til.“

„Jamen, det er jo dog altfor besynderligt, hvordan kan det dog gaae til?“ spurgte de Smaa.

„Jo, det kan jeg meget let gjøre Jer begribeligt,“ sagde Faderen, og i det Samme gjorde han det saa aldeles mørkt i Bærelset, at de hverken kunde see ham mere, eller sig selv eller nogen anden Ting derinde; og Lyset stod alligevel paa Bordet.

„Ja, det troer jeg nok,“ raabte den lille Pige, „saa det var paa den Maade!“

„Ja, saadan er det ingen Sag!“ raabte Drengen, „saa har dog Wilhelm narret os igjen!“ og derpaa famlede de sig ud af Døren og løb leende ned ad Trappen.

Dyrenes Skriftemaal.

Da Dyrene end talte,
 De og til Skrifte gif;
 De vare, som de troede,
 Christne ligesaa gode
 Som Menneſter, paa en Brif.

Men hvad har de da ſkriftet?
 Synder af ſelfom Art,
 Synder, ſom Ingen kunde, —
 Saa ſkjult' de var — udgrunde,
 Dem har de aabenbart.

Hvad har vel Ulven ſkriftet?
 Jeg elſker formeget Fred;
 Jeg har mig dygtig ſlammet
 Fornyſlig, da jeg for Rammet
 Løb feig paa Flugt afſted.

Hvad har saa Haren skriftet?
 For grusom er min Færd;
 • Heel Mange har jeg skrækket
 Og dem til Jorden skrækket,
 Saasandt jeg Haren er.

Hvad har saa Soen skriftet?
 For mig er Stadsen Alt;
 Jeg vil saa gjerne studse
 Og pynte peent og pudse
 Min deilige Gestalt.

Hvad har saa Skaden skriftet?
 Jeg altfor stille er;
 Jeg kunde vistnok nytte
 Med Ord i Slot og Hytte,
 Men altid taug jeg qvar.

Hvad har saa Fisken skriftet?
 En hæslig Feil jeg har;
 Gid ei jeg kunde tale,
 Men jeg vil prate og prale,
 Gud give, stum jeg var.

Hvad har saa Ræven skriftet?
 For ligesfrem er jeg;
 Min Verlighed mig skader,
 Thi jeg for meget hader
 At gaae den frumme Bei.

Hvad har saa Gaasen skriftet?
 Min Klogt er altfor fin;
 Jeg er saa fuld af Klogskab
 Som nogen Magisters Bogskab,
 Og det er min Ruin.

Hvad har saa Hanen skriftet?
 Jeg er for besteden og myg;
 Jeg tør ei Rakken reise,
 Og af Frygt for at kneise
 Jeg brækker fast min Ryg.

Hvad svared dem da Præsten?
 Gaf I kun roligt hjem;
 Hver Synd er Jer tilgivet,
 Jeg veed, at aldrig i Livet
 I meer vil øve dem.

Det bortkomne Skind.

Den rige Kjøbmand Sinding i Roeskilde eiede en Aulsgaard et Par Mil fra Byen. Forpagtningen af denne Gaard havde han overladt til en flink Mand, der tidligere havde været Kudst hos ham, og hvis Kone ogsaa havde været i hans Brød, som Stuepige. Disse to Folk havde alt i nogle Aar været gifte og havde et Par Børn. Da nu Konen atter fik en lille Datter, saa bade de deres forrige Huusbond til at staae Fadder, naar Barnet skulde i Kirke og døbes; og dernæst maatte han love at spise hos dem til Middag; han vilde derved bevise dem en stor Ære, meente de. Herr Sinding gav dem sit Ord, og paa den bestemte Søndag lod han spænde for sin Vogn og kjørte ud til Jens Andersen; saaledes hed Manden.

Om Aftenen paa den Tid, da han kunde ventes hjem, stode hans tre Børn i Vinduet og figede utaalmodigt efter ham; og da han nu endelig kom, styrtede de i fuldt Fiirspring ned ad Trappen og ud i Gaarden, hvor de modtog ham med det Raab: „God Aften, Fader! har Du Noget med til os?“

„Hvad for Noget?“ spurgte Faderen med forstilt Forundring, „skulde jeg have Noget med? hvad skulde det vel være?“

„Na,“ sagde den lille Marie, „det veed Du jo meget godt, at man altid har Noget med, naar man kommer fra Gilde paa Landet. Desuden holder Margrethe (saaledes hed Forpagterens Kone) saa meget af os, at hun vist ikke har glemt os her hjemme!“

„Naa, saa lad da Jørgen see efter i Bognen, maaskee der kan findes Noget,“ sagde Faderen. „Folkene derude maae nok have formodet, at jeg havde Een og Anden herhjemme, som strax vilde spørge: Har Du Noget med? Saavidt jeg veed, saa pakkede de en heel Kurv ind og satte den under den bageste Algestol.“

„Men siig os nu, har Du ogsaa haft det rigtig godt ude hos Jens Andersen?“ spurgte een af Drengene, da Faderen oppe i Stuen havde sat sig i Sophaen.

„Ja saamæn har jeg saa,“ sagde Herr Sinding, „jeg befandt mig meget vel, og de viste mig jo ogsaa al mulig Venlighed og Artighed; men det gjorde mig rigtig ondt for de gode Folk. De vare selv slet ikke ret vel tilmode, det saae jeg nok, skjøndt de gjorde sig al mulig Umage for at skjule det, saa godt de kunde!“

„Hvad var der da i Veien med dem? hvorfor vare de da selv ikke ret glade og fornøiede?“ spurgte een af Drengene igjen.

„Saavidt jeg kunde mærke og forstaae, saa vare alle Husets Folk i al Hemmelighed fortrædelige og ærgerlige

over et Skind, som var blevet borte, — man vidste slet ikke hvorledes. For vi kom tilbage fra Kirken, havde det været der; men nu var det paa een Gang reent forsvundet."

"Et Skind, Fader? — et Skind?" raabte alle Børnene.

"Ja vist, ja, et virkeligt Skind! — Der blev søgt og spurgt, alle tænkelige Muligheder bleve fremsatte, men forgjæves, Skindet var forsvundet, og man vidste slet ikke, hvorledes det var skeet. Der havde slet Ingen været i Huset, ingen Fremmed, ingen Tigger!"

"Men hvad vilde de da med det Skind? skulde de da saa nødvendigt bruge det Skind?" spurgte Et af Børnene.

"Ja, naturligviis skulde de have brugt det, jeg kunde nok mærke, at det paa ingen Maade maatte savnes, og derfor ægrede de sig hemmeligt Allesammen. Faderen saae paa Huusmoderen, som sad ved Sengen og betragtede uindselig og bedrøvet de Fremmede; den gamle Bedstefader gik omkring og brummede i Skjæget, Bedstemoderen sukkede; ude i Kjøkkenet snakkede de Meget frem og tilbage, ja, de begyndte at blive høirostede og at give hinanden knubbede Ord; og hvergang de saa kom ind i Stuen og saae paa mig eller de andre Folk, vare de saa forlegne, fordi nu Skindet var borte!"

"Men siig os dog, hvad det var," raabte den lille Pige, "hvad var det? Du vil vist narre os!"

"Nei, det er virkelig sandt, hvad jeg siger," svarede

Faderen, „men I ere saa hidfige paa det, og komme med Jeres mange Spørgsmaal.“

„Jamen, hvad skulde de da gjøre med et Skind til Barnedaaben,“ sagde Een af Drengene, „det kan jeg ikke begribe!“

„Du veed nok selv, der er saa meget, som Du ikke kan begribe!“ var Svaret; „jovist skulde de bruge Skindet; det var just det Ærgerlige! — Skindet var og blev borte! — Jeg søgte at berolige de skikkelige Folk og at tale dem tilrette, det Bedste jeg kunde. Kjære Venner! sagde jeg til dem, lad det nu være godt, det er jo ikke Umagen værd at bryde sig om det! Get Skind meer eller mindre, det gjør jo ikke Noget til Sagen; vi ville derfor være lige glade! — Men Alt, hvad jeg sagde, det hjalp slet ikke. „Det var dog saa ærgerligt, sagde de, at Sligt just skulde hændes paa denne Dag. Hvis man endda strax kunde hitte paa Raad, saa kunde det være, hvad det var!“ — Kort sagt, der var en almindelig Klynken og Klagen over det bortkomne Skind. Kun den gamle Bedstefader flagede ikke, — han gik og brummede i hemmelig, indædt Forbittrelse ved sig selv: Havde jeg bare fat paa den Sangsinger! Han skulde faae ordentlig Dask over sine lange Fingre! Jeg faaer nok fat paa ham, det skal ikke vare lange! — Og Barnesfaderen bad os den ene Gang efter den anden om Forladelse, fordi Skindet var borte, — at man dog endelig ikke maatte regne ham det til Unde; der var gjort Alt muligt for at forebygge en saadan Ulykke; men naar nu engang

saadan Noget skulde skee, saa var det ligesom for-
heyet!"

Nu kunde Herr Sindings Børn ikke længere styre sig, de vilde og maatte absolut vide, hvad det var med dette Skind; de bade Faderen ikke længer at lade dem være i Uvisshed, det begyndte ordentlig at ængste dem.

"Ja, der kunne I nu selv see," sagde Faderen, "hvad det er for et uhyffeligt Skind! De stakkels Folf derude ængstede sig derover, I ængste Jer nu ogsaa derover; jeg ængstede mig histude for Folfenes Skyld, og nu ængster jeg mig her for Eders! Jeg vil hellere reent lade være at tale mere om den fatale Historie!"

"Nei, det maa Du ikke, Fader!" raabte alle Børnene i Munden paa hinanden, "vi maa vide, hvad det er med det Skind! For blive vi ikke rolige!"

"See, nu ere I jo affkurat ligesom Folfene derude," sagde Faderen; "de havde heller ingen No paa sig, de vilde med Bold og Magt have fat paa Den, som havde taget Skindet; og saa bade de os, at vi dog endelig skulde blive hos dem til Aften, saa vilde de skaffe et andet Skind, der skulde blive ligesaa godt, som det bortkomne. Jeg takker Gud, at jeg dog saadan med Nød og næppe slap bort og kom hjem til Jer; det var ellers blevet meget sildt."

"Men fik de da slet ikke at vide, hvor Skindet var blevet af, forend Du tog bort?" spurgte Een af Drengene.

"Na jo, det blev endelig tilfældigt opflaret, just som jeg skulde stige tilvogns."

„Naa, hvem havde da taget det?“ raabte Alle paa een Gaang.

„Det havde Jens Andersens egen lille treaars Datter, Kirsten!“

„Jh Gud! den lille Kirsten, som var her forleden med sine Forældre og var klædt som en voksen Hedebo-pige?“

„Savist,“ vedblev Faderen; „da jeg skulde afsted, saa skulde hun da ogsaa række mig Haanden og byde Farvel, og den gamle Bedstefader førte hende hen til mig. Men da han forsigtigviis besaa hendes smaa Labber, om de ogsaa vare rene nok til at byde mig dem, saa blev han vaer, at ikke alene de, men ogsaa hendes nye Skjort og Forklæde vare glindsende af Fedt. Han spurgte hende da, hvor hun var blevet saaledes tilsmudsket, og derpaa svarede hun ganske naturligt: „Jo, Bedstefader! da jeg for traf Skindet af Gaasestegen, saa bleve mine Hænder saa fede, og saa maatte jeg tørre mig paa mit Forklæde! Det Skind, der smager saa godt! Vil Du have Noget med, jeg har lidt endnu i Lommen!“ og dermed saa puttede hun Haanden i sin Lomme og traf et Stykke af det bruntstegte Gaasestind frem og bød ham det. Vi kunde nu ikke bare os, men brast Alle ud i Latter derover, og, ved at spørge, fik vi da ud af hende, at hun, medens vi Andre vare i Kirken, havde været alene i en Stue, hvor Kogekonen havde sat en Gaasesteg paa den varme Raffelovn. Den havde hun saaet Die paa, var steget op paa en Lænestol, som staaer

i Raffelovnsfrogen, og havde der lidt efter lidt med sine smaa Fingre pillet Skindet af Gaasen og spist det, samt gjemt i sin Lomme, hvad hun ikke strax kunde fortære! — Det, troede hun nu, var der ikke noget Dndt i, og hun slap ogsaa med en lille Advarsel for Fremtiden. Bedstefaderen tørrede selv hendes Fingre og Ansigt, og gav hende et Kys istedet for det Dask, han havde lovet Den, der havde taget Skindet. Og saa var den Historie forbi!”

„Na ikke andet,” raabte Børnene, „det var kun Skindet af den stegte Gaas! Hvor kan Du dog narre os saadan!”

„Ja, hvor kunne I være saa nysgjerrige!” sagde Faderen, og gik ind i sin Skriverstue.

Hanen Ryfels Liigbegjængelse.

Hvem vog Hanen Ryfel?
 Jeg, Glenten sagde,
 Jeg ham ødelagde,
 Jeg vog Hanen Ryfel.

Hvem har da seet det?
 Jeg, sagde Graamuus,
 Ud fra mit lille Huus
 Har jeg mæn seet det.

Hvem drak hans Blod?
 Jeg, sagde Myggen,
 Jeg boied Ryggen
 Og drak hans Blod.

Hvem graver Graven?
 Jeg, sagde Hønen tro,
 Jeg med min hvassse Klo
 Graver ham Graven.

Hvem binder Krandsen?
 Jeg, sagde Hanekam,
 Jeg skal gjerne binde ham
 Ristelaags = Krandsen.

Hvem bærer Baaren?
 Jeg, sagde Støren,
 Jeg vil gjerne bære'n,
 Jeg bærer Baaren.

Hvem er saa Præsten?
 Jeg, sagde Kragen,
 Sort og hvid om Hagen,
 Jeg er jo Præsten.

Hvem synger Psalmen?
 Jeg, sagde Rattergal,
 Med yndelige Tonefald
 Synger jeg Psalmen.

Hvem trækker Klokkens Stræng?
 Jeg, sagde Bukken,
 Jeg ringer med Klokken; —
 Kykel! Farvel, min Dreng!

Hver Fugl i Lust, paa Hav
 Til Graad og Klage vortes,
 Da Sørgeskloffen høstes
 Ved Hanen Kykels Grav.

Huset i Skoven.

For mange — mange Aar siden laae der engang et Krohuus lige udenfor en Skov, langt borte fra Byer og andre beboede Steder. Kromanden, som eiede Huset, havde før været Røver; men da han var blevet træt af denne Levemaade, ombyttede han den med en roligere; dog blev han derved ikke bedre selv. Han snød og bedrog de Reisende, og naar han kunde komme afsted dermed, saa slog han dem ogsaa ihjel og tog deres Penge og Gods. Da han boede saa affides og fjernet fra andre Folk, saa meente han, at han nok i Sikkerhed kunde vedblive med sine Misgjerninger. Men der var dog Een, som saae Alt, hvad han bedrev; og det var Vorherre. Han slog ham da tilsidst med sin Lynild, og brændte hans Huse og Lader og ødelagte alle hans Tjenere og Folk, der alle vare lige saa gode som Herren. Blandt Husets Beboere var der dog imidlertid nogle Ustyldige og de bleve ogsaa frelst. Det var nemlig en Dyr, et Uffel, en Rat, en Hund, en Gaas og en Hane! De bjergede rigtignok Livet under denne Dde-

læggelse; men nu vare de da huusvilde, og vidste ikke deres levende Raad, hvor de skulde hen. De klagede da hinanden deres Nød, og de vare alle enige i, at de vare meget ulykkelige og udjatte for mange Fæder; thi hvor snart kunde de, som vare fredelige og jævne Dyr, ikke blive til Bytte for Ulve, Bjørne, Ræve og andre fornemme og rivende Creaturer.

Imidlertid kom Hunden frem med et Raad; han havde paa sine Spoervandringer i Skoven seet et Huus, hvor han tænkte, at de nok skulde finde Ly og Dphold. Heri bleve de Andre enige med Hunden; han gik foran og viste dem Vei. Da de nu langt om længe, midt inde i Skoven kom til Huset, fandt de dette fast tilluftet; de kunde ikke komme ind, og deres Fæder og Angst for Overfald var lige stor. Hunden løb forgjæves omkring, satte Næsen til alle Sprækker og snusede til alle Revner, og Ratten sprang forgjæves op og saa ind ad Binduerne; de kunde hverken høre eller see Noget til Beboerne. Dog dette var forsaavidt ret godt; thi havde de vidst, hvem disse Beboere vare, som holdt sig saa stille, saa vilde de nok have vogtet sig for at forstyrre dem.

Endelig blev Døen, som var træt og sulten og hele Dagen ikke havde smagt et Straa, kjed af dette Væsen og den lange Venten, og sagde: „Her hjælper ingen Snak, Døren maae vi have aabnet, jeg troer, jeg vil rende den op!“

„Ja, gør det,“ sagde Ufselet, „men for at det dog ikke skal see ud, som om vi lumst overfaldt dem

derinde, eller kom uden at melde os i Torveien, saa vil jeg som en Trompeter blæse Allarm!"

Hunden sliffede sig nok saa kjæft om Mund og Snude og sagde: „Jeg vil være Fortroppen, springe foran og gjøe og bide, som en Jæger!"

Gaaſen, Hanen og Ratten vare vel kun smaa og svage, men de vilde dog ikke være de Sidste; de vilde fare frem med de Andre og rive og knibe Fienden, hvis der var Nogen, med deres Næb og Kløer.

Da nu Elagordenen ſaaledes var ſtillet, faſtede Dren ſin Hale i Beiret, ſkrabede med ſine Kløer i Jorden, ſnoſtede og ſnorſkede med Næſe og Mule, viiſte Tænder ſom en arrig Hund, hvæſſede ſine to ſtore Horn paa et Træ og ſprang med et Brøl ind paa Bladſen. Uſelet ſlog ſit Gab op og Næſen i Beiret, lagde begge Drer bag ad Ratten og lod ſit ſtingrende J=ha, J=ha! gjenlyde i Skoven. Hunden gjøede, Ratten miauede, Hanen galede: „Jeg kan ſlaaes med tre Høge!" Gaaſen kjæffede: Gifgaf, gifgaf! og fløi fremad ſaa ſtolt, ſom om den var den preuſſiſke Dm. Medens Alt dette nu ſtingrede ret afſkyeligt, gjorde Dren nogle Skridt tilbage og ſatte derpaa i Stormſkridt, med nedſænkede Horn, i en ſaadan Fart og med ſaadan Kraft imod Porten, at denne ſlug ſprang op, ud af ſine Hængſler og ſtjyrte med ſtort Rabalder ind i Huſet. Dettets Beboere, ſom ikke anede noget Overſald, troede, at Berden ſkulde forgaae, og ſkjøndt de vare mandſtarke og modige nok ellers, ſaa bleve de nu grebne af en ſaa

uimodstaaelig Skræk, at de flygtede Alle, Unge og Gamle, hovedfulds gjennem en Bagport ud i Skoven; og saa forvirrede vare de af Angst, at de ikke engang holdt sig sammen, men spredtes til alle Hjørner og Kanter, langt — langt borte fra det indtagne Huus.

Men Dyen, Ufelet, Hunden, Ratten, Hænen og Gaasen, som altsaa fandt Huset forladt og uden Bert eller Giermand, toge det nu i Besiddelse og indrettede sig der paa det Mageligste og Behageligste, hver efter sin Smag og Leilighed.

Dyen sagde: „Jeg begiver mig ind i Stalden; i Krybben er der Kloverhø i svære Mængde; det skal smage mig godt.“

Ufelet sagde: „Jeg bliver hos Dig; hvad der er godt nok til Dig, er sagtens ogsaa godt til mig, som ellers maa nøies med Tidsler og Affald.“

Ratten sagde: „Jeg sætter mig paa Urnestedet; maaskee kan jeg fange en Muus eller to; jeg holder desuden meget af at sidde i Gruen, i den varme Afke, skjøndt jeg ogsaa nok holder af at sværme lidt omkring!“

Hunden sagde: „Jeg bliver ved Porten, for at see efter, hvem der vandrer forbi, og kan jeg snappe en Hare eller en Kanin, saa skulle Ratten og jeg have den paa vor Duff!“

Gaasen sagde: „Jeg holder mig bagved Porten, og lister mig frem, naar jeg vil, og søger mit Maaltid i Græsset. Jeg sover lettere end en Hare og hører

grant, og jeg skal med stor Omhyggelighed baade Nat og Dag holde Vagt."

Hanen sagde: „For at vare mig mod Rævens List, maa jeg have mit Sovestammer paa Bjelken; men jeg vil desuagtet ikke være ledig. Jeg udraaber Tiderne og Veirets Forandringer, og melder alle fremmede Gjæster. Enhver maa nu passe sin Tarv og Dont, som han kan bedst!"

Men de første, nu forjagne Beboere af dette Skovhuus vare høifornemme Folk og stærke Herrer, nemlig Ulven, Bjørnen, Ræven og Løvsen med deres Familier. Da disse paa deres overilede Flugt havde streifet noget om, begyndte de igjen at samles; Manden søgte Konen, Konen søgte Manden og Begge søgte Ungerne op, indtil de alle tilhobe vare samlede paa een Plet. Her holdt de nu Raad og beklagede sig indbyrdes for hinanden over den store Ulykke, der havde ramt dem. Ingen af dem kunde sige eller begribe, hvad denne Basunblæsen, denne Trompeten, dette Fjeldtskrig og denne Allarm, hvormed Huset var stormet, skulde betyde? om det havde været Spøgeri, eller om Manddyret var kommet for at føre Krig med dem? De meente, at det vilde være dem til stor Skjændsel i hele Landet, om de, der vare stormægtige, fornemme og vældige Herrer, Bjørne, Løvsere, Ræve og Ulve, ikke engang skulde vide, hvem der havde hjemført dem og jaget dem ud af deres Bolig.

Man besluttede derfor at udsende Een af Hoben, der om Natten skulde snige sig hen til det forladte Skov=

huus og grundigt undersøge, hvad deres Fiender vare for Folt; og hertil udvalgte Ulven. Han var nu rigtignok af Skræk og overilet Flugt saa medtaget og mat, og hans Hoved saa fortunlet, at han næppe kunde samle sine Tanker; men paa den anden Side var han een af de Stærkeste og Modigste, og var tilmed ligesaa bevaandret og bereist som nogen Hund, og forstod desaaarsag mange forskjellige Slags Sprog. Han besluttede sig altsaa dertil og begav sig om Aftenen i Mørkningen paa Veien.

Da han næste Morgen kom tilbage til sine Fæller, fastede han sig strax paa sit Leie, mat syg og saaret. Tungen hængte ham ud af Gabet, han stønnede og hvæfede; hans Hoved blødte og paa den ene Side hængte en Arm ud af Livet paa ham og slæbte paa Jorden. Da de Andre havde hjulpet ham lidt tilrette og forbundet hans Saar, spurgte de, hvorledes det var gaaet. Han svarede: „Som I see, slet! Jeg har aldrig været min Død saa nær, saa venstkabeligt blev jeg rigtignok modtaget; jeg kom hverken for tidlig eller silde, men affurac tilpas! De handlede der saaledes med mig, at jeg troer, det maa enten være Manddyr eller Skovtrolde; — jeg har aldrig oplevet Noget saa forunderligt! — Jeg kom til Huset ved Midnatstide og troede fuldt og fast, at de Alle sov og Ingen vaagede. Min Hund en alene laae ved Porten og reiste Drerne i Veiret og gjøede, som om han var gal, og angreb mig saa vildt, at jeg fik et Saar paa Halsen og en Tot af min Laad

blev siddende i hans Flab. Jeg tog ikke fra mig, thi jeg tænkte: „jeg er ikke kommet her for Din Skyld!“ Saa sprang jeg ind i Kjøkkenet og troede her at være i Sikkerhed; men Koffedrengen laae paa Arnestedet og vilde strax blæse Ild og tænde Lys; han pustede mig Affen i Dinene, saa jeg blev ganske blind, slog Neglene i mit Ansigt og vadsfede mit Hoved saadan med Lud, at jeg blev ganske ør og begyndte at løbe rundt. Da saa jeg til at slippe ud i Stalden, for at komme ud af Porten der; men Staldkarlen vaagnede ogsaa strax; han begyndte at snøfte og puste, som om han havde en Løvesnude, og saa greb han mig, jeg formoder det var med Høtyven, gav mig en dygtig Rist i Siden og fastede mig hen, hvor Staldrengen laae. Her kom jeg først rigtig i Sveden! Denne plumpe, uhøviske Tølper, denne nederdrægtige Skopudser-Bængel slog ubarmhjer- tigt paa mig med Strigler og Kardætscher, som jeg kunde have været et Stykke Træ. Han ramte saa godt, at jeg igjen tumlede hen imod Staldkarlen; han greb mig atter paa Forken og hyttede mig over sig, saa jeg styr- tede bag ved ham, og det var et sandt Under, at jeg ikke strax freperede. Der laae jeg nu og hylede og skreg og bad om Naade; men tag mig der! De lode mig ikke i Ro, men sparkede mig og traadte mig, til jeg endelig med største Anstrængelse slap ud af Døren. Da vaagnede deres Bægter og raabte af al Magt fra Eva- len: „Vaagn op! vaagn op! vaagn op!“ og Basunblæse- ren blæste: „Ih=ane! grib an!“ Da jeg nu tumlende

og famlende fandt til Porten og var ved at komme ud, saa sidder Hovsmeden der bagved og griber ud efter mig med sin gloende røde Tang og napper min Stjert; og han sveed den ogsaa, saa det furrede og hvidslede! Da jeg nu tilsidst troer mig i Behold, saa kommer Hunden atter og griber mig ved Dret, som jeg da hellere lod ham beholde end Hovedet. Havde han faaet fat i Tarmen, som var revet ud af min Side med Høtysten, saa havde jeg maattet lade mit Liv paa Landeveien. Jeg er ogsaa overbevist om, at den hele Sværm alt er paa Veien efter os, og da er det forbi med os, da ville de myrde os Alle, saavidt jeg kunde forstaae af deres Ord!"

Denne Ulvens Beretning vakte saa stor Forsærdelse blandt alle de andre stærke Dyr, at de alle brøde op fra deres Stade og flygtede, saa fast de kunde, langt bort derfra til andre Egne.

De fredelige Huusdyr, Oxen, Gsfelet, Hunden, Ratten, Gaasen og Hanen forbleve da i rolig og tryk Besiddelse af det stille Skovhuus, hvor de siden bestandigt boede i Ro og Mag; og hvis man kunde finde Huset og de levede endnu, saa kunde det være moersomt at besøge dem.

Musen i Besøg hos Frøen.

Engang blev Krummethy, en Prinds
 Af Museslægten, saa til Sinds,
 At han en Reise vilde gjøre
 For Nyt at see og Nyt at høre.
 Alt længe havde han vandret om,
 Da han til Frøers Konge kom,
 Og blev af ham saa vel modtagen,
 At han forblev der hele Dagen.
 Kong Bludskjæft var ham saare blid,
 Og lysteligt henrandt den Tid
 Med Sang og Spil og anden Glæde.
 Paa Mos han bød ham tage Sæde,
 Og mens han der ved Kjøret sad
 Og blev tracteert med Drif og Mad,
 I Skyggen af det høie Siv,
 Han talte om sit Barndomsliv,
 Og meldte Kongen til Punkt og Prikke
 Om Musesolkets Sæder og Skikke.
 Blandt andet han fortalte om,

Hvordan han først til Kundskab kom,
 At man i Livet maatte vare
 Sig vel for mangel Fiendes Snare.
 Saaledes, sagde han, som Lille
 Jeg var selvraadig mest og vilde
 Alene vandre ud omkring
 Og see Alverdens Dyr og Ting.
 Min Moder gråd saa mangel Taare
 Og raaded mig derfra saa saare,
 Og præfede af Hjertensgrund
 For mig saavel om Kat som Hund,
 Der hver var Musens arge Fiende.
 Men jeg — jeg helmed ingensinde,
 Jeg hende lod ei No, ei Mist,
 Saa hun tillod mig det tilsidst
 At gaae en lille Tuur i By.
 Dog vared hun mig ad at flye
 Og undgaae Rattens fæle Rænker,
 Der større var, end Noget tænker.
 Den sad, hun sagde, skjult i Krog
 Og efter Muus den altid jog;
 Thi Muus var den en Mad saa sød,
 Den aad dem op foruden Brød.

Forsigtigt jeg forlod vort Hjem
 Og sneg mig gjennem Porten frem,
 Som ind i Menneftets Stegers gif,
 Hvorfra vi Rog og Varme fik.

Som ubevandret Muus, jeg vilde
 Først see mig for, om Alt var stille,
 Om jeg paa Freden torde lide,
 Om Mons ei lured ved en Side.
 Da saae jeg, hist i Solens Bad
 En hvid og deilig Jomfru sad;
 Sit Haar hun fjæmmed og skilte ad,
 Dg hendes Diestene vare
 Saa venligt skinnende og klare.
 Paa sine Hænder kysfed hun
 Dg vished peent sin Kind og Mund.
 Jeg folte ret en Hjertensglæde,
 Dg havde Lyst til frem at træde,
 Dg Frokenen ret hovist bede
 Mig blot et Haandkys at tilstede.

Da monne ind paa Bladsen drage,
 I Huset om, frem og tilbage,
 Et skræffeligt Bidunder, saa
 En Skrak og Gysen faldt mig paa;
 Fra Top til Taa en slig Gestalt,
 Som Basilisken er afmalt.
 Jeg tænkte vift, det Mogens var,
 Den vi til værste Fiende har.
 Som Gassen spaltet var dens Fod,
 Dens Snabel frum og spids fremstod.
 Et dobbelt Ekjæg dens Hage bar,
 Som dem, det fæle Manddyr har;

En Krone paa dens Hoved stod,
 Saa klar som Gld, saa rød som Blod,
 Med mange Taffer, stolt at skue.
 Bagud af Livet, som en Bue,
 Der straaled e saa gul en Lue;
 Paa begge Sider havde lagt
 Sig tusind mindre Glammers Pragt,
 Gulbrune, røde, grønne, saa
 Det var en Gru at see derpaa.
 Den sparked frem paa Jord saa fry
 Som nogen Ridder gjennem By.
 Hvorhen han strunk og stolt sig vendte,
 Bagefter ti Drabanter rendte,
 Dog ei saa pyntede som han,
 Nei, Kongen var den gjæveste Mand.
 Jeg holdt mig stille i mit Hul
 Og saae derpaa heel angestfuld.
 Han sparked, seied Jorden reen
 Med begge sine Gaffelbeen,
 Og skreg: „Kom, kom! pas paa! see her!“
 Da skyndte de sig Een og Hver,
 Drabanterne hen til ham foer,
 At høre deres Konges Ord,
 Og rakte Hovederne frem
 At læse, hvad der var skrevet dem.
 Men Kongen selv med Larm og Støi,
 Sprang op paa Gadedøren hoi,
 Slog begge Arme mod sin Side,

Sin Hals han løfted med Loffer stride,
 Og spærred op sit Gab saa bredt
 Og skreg — det klang som en Trompet
 Og skingred gennem hele Staden:
 „Ha, kyl ham hid, herud paa Gaden!“
 Knap havde dette Raab jeg hørt,
 Saa blev jeg som af Torden rørt;
 Jeg sprang ad Hullet ind igjen
 Og løb til min Fru Moder hen.
 Hun blev forskræffet, da hun saae,
 Alt jeg mit Veir knap kunde saae,
 Og bæved over hele Livet;
 Hun vilde mig Kjølpulver givet.

Da sagde jeg: „Den Mons, Mama!
 Har kyst og jaget mig derfra;
 Alf Angst jeg ryster, men er glad,
 Alt I dog sit mig vared ad!“
 Min Moder spurgte: „Hvad er skeet?“
 Jeg svared: „I Huset har jeg seet,
 Først, at en yndig Mø der sad,
 Som bar sig flint og artigt ad,
 Og børstet med sin glatte Haand
 Sin Pels, saa blød som Floielsbaand.
 Nær var jeg gaaet lige hen
 Og havde bedt om Kys af Den.
 Med Gæt da Mogens stolt fremstod
 Med Krone paa, med Gaffelfod,

Med Flamme Hale i sin Bag;
 Det blev mig en betænkkelig Sag
 Og jeg mig solte heel beflemt.
 Den Skjelm mig saae i Hullet bestemt,
 Thi høit fra Døren han raabte ud:
 (Naar jeg det mindes, ryster min Hud!)
 „Ha, kyl ham hid, herud paa Gaden!“
 Saa det gjenlød i hele Staden.
 Derved han vilde vist befale,
 At man herfrem mig skulde hale;
 Det havde de vist ogsaa gjort,
 Hvis ei jeg havde Hæser smurt;
 Jeg skyndte mig paa Timen væk, —
 Og deraf fik jeg denne Skræk!“

Min Moder svared: „Barn, Du fjære!
 De, som Dig tyktes søle være,
 De gjør os Muus slet ingen Skade;
 Men de, som ret saa søde lade,
 Som er saa bløde, som Sildeflommen,
 Med Haandkys byde os velkommen,
 See, de er giftige Creaturer,
 Ja, Djævle, klædt i Englesfigurer;
 Det Ratte er med Kloer hvasse,
 Der kysse først og siden fradse.
 Den Jomfru hist, saa skjon at see,
 Har gjort os Muus den største Bee.
 Hun foerer Pelsen med vort Blod, —

Tak Gud, at han dig var saa god!
 Men Kongen hist, min fjære Son!
 Med roden Skjæg og Krone skjon,
 Det er vor Bærts Prophet; han spaaer,
 Hvorlunde det med Veiret staaer,
 Han holder Nattevagt, og han
 Os giver Tidens Vandring an.
 Han er vist fuld af Artighed,
 Bed ham ei Musen Skade leed;
 Med List han Ingen kom for nær,
 Alltid oprigtig er hans Færd.
 Til ham Du nok tør vandre hen,
 I ham Du faaer en fuldtro Ven;
 Han gjerne under Dig Dit Stykke,
 Hans Belfærd er og os til Lykke;
 Thi Ratten, Mons, os hader begge,
 Vor Stamme gjerne han vilde knække,
 Han tidt har grebet Hanens Smaa,
 Hvorhelst han kunde fat dem faae;
 Ja, han er en saa lumske Forræder,
 At Husets Hane selv han æder,
 Den stakkels Fyr, som Veiret spaaer,
 Som endnu spanker i vor Gaard!"

Saa talte Krummetøv, den lille,
 Kong Bludskjæft horte paa ham stille,
 Og alle Froer rundt i Kjøret
 De havde hørt og stille været.

Men da de havde reist sig Begge
 Begyndte Alle igjen at kvække,
 Og hilse Aftenen med Sang,
 Saa lydt det gjennem Skoven slang.

De to Peblinge.

Naar man nævner Bordingborg, saa kommer man strax til at tænke paa det store, runde Taarn, som staaer der og kneiser over alle de lave Huse, ligesom en lang Mand midt i en Flok smaa Børn. Fra Byen selv, som ligger smukt adspredt paa nogle Høie nær ved Stranden, er der vel en viid Udsigt; men naar man stiger op i Taaret, som er en Leving af Kong Baldemar Atterdags Slot, og som af den forgyldte Gaas, der sad paa Spidsen, blev kaldt Gaasetaaruet, saa kan man oversee en stor Deel af det sydlige Sjælland, Ulvesund, Møen, Falster og Lolland, samt alle de smaa Der mod Øst og Vest.

I Bordingborg boede for henved to hundrede Aar siden en Præsteenke, som man kaldte Moder Rordt. Hun havde en eneste Søn paa omtrent tolv Aar, hvis Navn var Martin, og denne Søn elskede hun over Alt i Verden. Hertil kunde hun have meget god Grund; thi den lille Martin Rordt var nok værd at holde af. Han elskede inderligt sin fromme Moder og gjorde

Alt, hvad der stod i hans Magt, for at glæde hende. Han gik i den latinske Skole, og da han ikke alene havde faaet gode Ewner af Vorherre, men ogsaa var flittig og brav, saa var han altid blandt de Bedste i Skolen og i Forhold til sin Alder kommet temmelig høit op, saaat baade Rector og Conrector og Hørerne ventede sig noget Stort af ham. Men ligesaa stadig og sindig han kunde sidde med Næsen i sin Bog, ligesaa rast og livlig var han ogsaa til Lystighed og Leg. Han var vel saa kjæk som den Kjæffeste til at flattere, springe og svømme, og Sangen duede ikke, hverken i Kirken eller paa Gaden, naar Martins klare Stemme manglede. Ja, han var heller ikke just den Sidste til at bruge Næven, naar han syntes, man vilde ham tillivs med Uret, og da forstod han at bruge den tilgavns. Derfor stod han sig ogsaa godt med alle sine Kamrater, de andre Pøblinge, — saaledes kaldtes dengang Disciplene i de latinske Skoler. Blandt sine Kamrater havde Martin en udvalgt Ven, som hed Hans Jørgen og var Son af en Raadmand i Byen. Han var Martins Sidemand i Skolen, de legede sammen, spadserede sammen og deelte gjerne enhver Fornøielse med hinanden. Det lod til, at de passede meget godt for hinanden, skjøndt der i deres Sind fandtes stor Forskjellighed; thi Martin kunde trods al sin Munterhed og Livlighed dog altid være fast og besindig, medens Hans Jørgen, der ellers var ret godmodig, ofte i høi Grad var hidsig og ubetænksom.

En Løverdag Eftermiddag ved Midtsommerstid stod

Martin just i Forstuen til sin Moders Huus og borte-
 stede sin Varet for at gaae ud og hente Hans Jor-
 gen; de skulde paa Marken samles med de andre Pøb-
 linge til en Langbold. Just som han er i Begreb med
 at træde ud paa Gaden, hører han sin Moder sige til
 Koffepigen: „Ja, jeg vilde rigtig ønske, jeg havde et
 Par Duer til i Morgen; naar min Svoger, Mester
 Anders, kommer og prædiker i Vacansen, saa have vi
 ham her til Middag, og jeg veed, han holder saa meget
 af Duesteg!“

Næppe havde Martin hørt disse Ord, saa forandrede
 han flux sin Plan for denne Dag. Han gik lige over
 over til Hans Jorgen, som han fandt sig og færdig
 til at gaae, og sagde til ham: „Hør Du, skulle vi ikke
 hellere i Dag fange Duer i Taarnet?“

„Na, jo nok,“ sagde Hans Jorgen, „det er mig
 ligemeget!“

Derpaa vandrede begge Piltene Arm i Arm ned ad
 Gaden i deres lange sorte Kjoler. Pøblingene i de latinske
 Skoler bare nemlig paa hiin Tid side Kjoler, knappede
 med een Nal Knapper fra Hage til Fod, omtrent af
 samme Snit som Præstekjolerne nuomtide. Da de vare
 komne til Foden af Taarnet, saa de sig forsigtigt om;
 thi det var dem rigtignok forbudet at stige derop, efter-
 som det, formedelst de indvendige Udganges Skrøbelighed
 var forbundet med Fare. At fange Duerne, som havde
 deres Reder høit oppe under Tagskjægget af Taarnhatten
 og i Huller i Muren, var derimod tilladeligt; thi de

vare næsten vilde og tilhørte Ingen. Det eneste Levende, som de vinede i Nærheden, var en Karl, som langt nede ved Stranden læssede Qvas paa en Vogn. Beroligede i denne Henseende, steg de op ad den høie Brandstige, der stod lænet op til den Abning, gjennem hvilken man dengang alene kunde komme ind i Taarnet, og da de vare komne derop, entrede de paa skrøbelige Stiger og tilsidst mellem Tømmerværket, indtil de naaede lige under Taget til det øverste Bjelkelag, over hvilket der hist og her var lagt løse Brædder, der tildeels vare halvraadne. Det længste og stærkeste af disse Brædder slæbte de med stort Besvær hen til een af de mange store Glugger, som ere anbragte lige under Tagstjægget, og hvorfra man har Udsigt til alle Verdens fire Hjørner. Gjennem Abningen skubbede de Brædtet saa langt udenfor Muren, at det havde Rigevægt, og nu gik Martin ud paa den yderste Ende deraf, medens Hans Jørgen indenfor lagde sig paa Maven tværs over Planken som en Modvægt, uden hvilken Martin strax var vippet ned i Afgrunden.

Staaende ude paa det svære Brædt imellem Himmel og Jord, begyndte Martin nu ivrigt sin Jagt; han figede og søgte saalænge og forsigtigt, at han ogsaa snart var heldig nok til i et Par Huller i Muren at opdage et Par af de der bygte Duereder, og at overraske de Gamle og Unge saa snelt, at han i kort Tid havde faaet puttet to Duer i den venstre rummelige Kjølelomme og to i den høire; en Femte maatte tage Logis indenfor

hans Best. Guld af Glæde over sin Gangst raabte han ind til Hans Jørgen, som laae og pustede tværs over Brædtet: „Nu har jeg allerede fem; men nu seer jeg heller ingen flere!“

„Jeg vil have de Tre,“ raabte Hans Jørgen tilbage, „jeg vil have de Tre!“

„Tak skal Du have, Du er god!“ svarede Martin og lavede sig til langsomt at gaae indad paa Brædtet, „jeg har fanget dem, og jeg vil ogsaa denne Gang have Broderparten!“

„Na Snak,“ raabte Hans Jørgen igjen, „jeg ligger her og flemmer min Mave — —“

„Som jeg siger Dig,“ var Martins Svar, „Du maa nøies med To; hvad vil Du ogsaa med dem?“

„Det kommer ikke Dig ved,“ raabte Hans Jørgen hidsig; „hvis jeg ikke faaer de tre Duer, saa lader jeg Dig dumpe, veed Du det!“

„Saa Du vil skræmme mig?“ svarede Martin ganske roligt og leende, „Du faaer de To, det er nok til Dig; min Moder skal have de Tre!“

„Saa behold dem da alle Fem!“ skreg Hans Jørgen ude af sig selv, og reiste sig ganske lidt fra Brædtet. Ved denne Bevægelse sank det noget mere udad, og den ulykkelige Martin Kordt styrtede eller rettere gled ned fra den svimlende Høide.

Ræppe havde Hans Jørgen seet, at Martin forsvandt for hans Dine udenfor Gluggen, for Tanken om hans Ubefindigheds græsselige Følger faldt paa ham

som et Bjerg; han slap Planken, som han endnu holdt fast paa og skyndte sig i Dødsens Angst ned ad alle Bjælker og Stiger, ud af Taarnet, og uden at han selv tænkte derpaa, førte hans Fodder ham til Præste=Entens Huus. Bleg som et Liig styrtede han ind i Stuen til hende, hvor hun sad og spandt paa sin Rok, kastede sig ned foran hende og omfavnede hendes Knæ, idet han med frembrydende Taarer fortvivlet skreg: „Gud hjælpe mig! Gud hjælpe mig!“

Moder Rordt blev hestigt forstræffet og spurgte ham ængsteligt: „Hvad er der dog paafærde? hvad har Han gjort?“

„Na, Gud see i Naade til mig!“ skreg den ulykkelige Dreng, „Martin er styrtet ned fra Taarnet og har slaaet sig ihjel og det er Altsammen min Skyld!“

„Hvad siger han?“ hviskede Konen forfærdet, „hvad er det han siger?“ gjentog hun heftigere, og i det Samme reiste hun sig hurtigt, ilede, som hun var, ud af Døren og ned ad Gaden, som fører til Slotsbanken. Men hendes Knæ rystede og hendes Fodder kunde næppe bære hende, og da hun kom til Brønden, som staaer ved Hjørnet af Torvestrædet, maatte hun standse og læne sig til Rækværket, for ikke at falde omkuldd. Da saae hun med Gæt en Hob Folk, som boiede om fra Slotsbanken ind i Gaden og nærmene sig til det Sted, hvor hun stod; og da de kom nærmere, saae hun i Spidsen af Sværmen sin Søn, sin Martin, hvem hun havde troet at gjensee knust og lemlæstet, komme hende imøde. Han

var rigtignok lidt bleg om Røbet og vaskede, som om han havde en Ruus, hvorfor ogsaa en Karl havde taget ham ved den ene Arm; men da han fik Die paa sin Moder, rev han sig løs, løb hen til hende og sagde: „Se her, Moder! der har hun fem Duer, som hun kan stege til Farbroder i Morgen. Men hun maa ikke være vred paa mig, fordi jeg kom til at springe ned fra Taarnet; jeg skal aldrig gjøre det tiere!“

Bed disse Ord sloge de Omkringstaaende en hoi Latter op, men Moderen hørte ikke, hvad han sagde. Hun trykkede ham fast til sit Bryst, hun kyskede ham, hun besolte ham fra Top til Taa, om han var heel og holden, og saae paa ham med en saadan Glæde i Ansigtet, som om hun nu først havde faaet ham af Gud.

Under Alt dette forsøgte imidlertid de omstaaende Borgere, Tjenestefolk og Drengene at fortælle og forklare, hvordan det var tilgaaet med hans Frelse; men den Eine kunde ikke komme til Orde for den Anden, Alle snakkede hinanden i Munden, indtil endelig en gammel Bryggerkarl fik slaaet til Lyd og fik Lov at tale.

„Seer hun,“ sagde han til Moder Rødt, „jeg havde netop læsset et stort Læs Riisbrænde hifnede ved Stranden og var just paa Veien forbi Taarnet for at fjøre det hjem til min Huusbonds, Brygger Ambrosius's Gaard, da jeg med Gæt seer noget Sort falde ned fra det Øverste af Taarnet; det saae ud som en stor sort Kugle. Jeg holdt strax stille med Bognen, men i samme Dieblit falder dette Sorte lige ned bag i min

Bogn, ovenpaa det høie Læs Dvas og glider mellem Dviftene paa Jorden. Jeg steg af Hesten, og da jeg skulde see mig til, hvad det var, — veed hun saa, hvad det var? Det var, min Sandten, hendes lille Søn, som her staaer! Han laae ganske stille, og jeg troede, min Sandt, han var død. Men aldrig saasnart havde jeg løftet ham op og fik rusket lidt i ham, før han slog Dinene op og saae rigtig vildt paa mig. Saa gned han sine Dine og da han saa havde seet sig lidt om, saa var det første Ord, han sagde: „Jeg fik dem dog alle Fem.“ Jeg kunde da nok begribe, at han talte noget vildt! Saa kom der nogle Flere til og saa tog jeg ham ved den ene Arm og fulgte ham herhid. Jeg kan troe, at hans store, sids Rjole har hjulpet ham og, næst Guds naadige Billie, frelst ham ud af denne store Fare for at slaae sig reent ihjel; thi Vinden oppustede Rjolen, ligesom naar det blæser i et Seil og bar ham op, saa han ikke faldt saa hurtigt ned, som ellers vilde skeet, men dalede, ligesom en Ravn kan lade sig dale paa sine Vinger. Og saa førte ogsaa Vorherres Haand ham lige ned i mit høie Læs af Riisqviste, hvilket tog af i Faldet. Men alligevel er det jo et sandt Mirakel, at han nu staaer her sund og frisk og kan baade gaae og mæle!”

Moder Rørdt horte ikke meget af denne venlige Beretning om Sonnens vidunderlige Frelse; hun havde bestandig ufravendt seet paa Martin og knælende holdt ham i sine Arme. Nu reiste hun sig op, idet hun sukede: „Gud i Himlen være priset og lovet og takket i

Evighed!" tog Drengen ved Haanden og førte ham hjem med sig, medens de Andre alle gik hver til sin Dont. Det Første de ved Indtrædelsen i Stuen bleve vaer, det var Hans Jørgen, der ganske bleg og forgrædt havde sat sig paa Gulvet i den mørkeste Krog, han havde kunnet finde. Ved Moder Kordts og Martins Komme havde han hurtigt skjult sit Ansigt i begge sine Hænder, og en Gysen rystede hans Krop. Nu, tænkte han, nu bringe de hans Liig, — der er de! Men da hørte han Martins Stemme, der tiltalte ham venligt; han slog Dinene op, — ja der stod Martin for ham! Knap vilde han troe sine egne Sandser. Han foer op som af en Drom, fløi Martin om Halsen, tryffede og kyskede ham og bad ham med Taarer om Forladelse. Den Tilgivelse, som han bad om, erholdt han ogsaa strax og den eneste Hævn, som Martin tog over ham, var, at han holdt ham et Par Duer for Næsen og sagde: „Seer Du, nu fik jeg dem dog alle Fem!"

Men Moder Kordt var i Begyndelsen mere streng; hun holdt ham en skarp Formanings-Prædiken, der sluttede saaledes: „Naa, græd nu ikke meer, jeg troer nok, han har ikke gjort det af Ondskab; nu maa han betænke sig længere en anden Gang ved, hvad han gjør, og takke Gud, at det denne Gang faldt saa vel ud!" Dog hendes egen Glæde over Martins forunderlige Frelse og Hans Jørgens oprigtige og dybe Bedrøvelse gjorde, at ogsaa hun tilsagde ham Tilgivelse, ja lovede endog at fortie, hvad han havde gjort.

Formodentlig var Sagen dog samme Aften — maaskee ved andre Skolepæblinges Gisninger — blevet omtalt og paa den Maade kommet Hans Jørgens Fader for Dø; thi Søndag Morgen ganske tidlig kom Raadmanden meget høitideligt og gravitetisk ind til Moder Kordt for at bede hende om Forladelse paa Sønnens Begne; ved hvilken Leilighed han tillige bemærkede, at han — som han med en ret artig Bittighed udtrykte sig —, „havde stillet Hans Jørgen for en Birkeret og ladet Dommen fuldbyrde af selve Birkeret dommeren, — som sidder bag Speilet!“

Til Høimesse samme Dag prædikede da Martins Farbroder, Mester Anders Kordt; Martin selv sad blandt de andre Pæblinge i Choret og sang; hans Moder kunde fra sin Stol nede i Kirken netop see ham og vendte ikke Diet fra ham, medens hun i sin Bøn til Gud indflettede den inderligste Takksigelse, fordi han saa vidunderligt havde bevaret hende det, der var hende det Dyrebareste paa denne Jord.

Efter Kirketjenesten spiste Farbroderen hos Martins Moder til Middag, og Martin saae med ikke ringe Fornøielse de fem Duer staae stegte og brune midt paa Bordet. — Det havde nær blevet en kostbar Duesteg!

En Familiehistorie.

Der var en Mand, som var saa klog,
 At han forstod al Verdens Sprog;
 Gi blot, hvad Menneſternes Tunge
 Formaaer at tale eller ſjunge,
 Nei, flart han fatted og kunde tyde
 Hver anden Klang, han horte lyde;
 Saa Roens Brølen, Hundens Glam
 Var heelt forſtaaeligt for ham;
 Han kunde Værkens Qvad begribe
 Og fatted Skriget af en Vibe,
 Han vidſte, hvad de havde meent,
 Som Tolk han gjerne kunde tjent.

Engang han ſad paa Marken ene,
 Og ſkjult bag Hybenbuſkens Grene
 Han lyttede til Fugleſangen,
 Som dirred lyſtigt over Vangen.
 Det mored ham at høre ſaa,
 Hvad de ſmaa Fugle tænkte paa.

Tæt ved, imellem Hvedens År
 Han oinede to Spurver strax;
 Saa luun en Passiar de fik
 Og Sladderen ret lystigt gif,
 De brugte ivrigt deres Tunge, —
 Men mest dog lytted til den Unge.
 Den Anden gammel var og graa,
 Og han fortalte da som saa:

„Nei, jeg og hele min Familie
 Har lært at ære Herrens Villie
 Og trygt at stole kun paa ham;
 At tabe Modet var en Skam!
 Heit paa et Kirkevindue trygt
 Der var min Faders Bolig bygt.
 En Svale havde Huset sat,
 Men det var øde og forladt;
 Dets Eiermand var reent forsvundet,
 Maaskee han havde Døden fundet.
 Saa tog min Fader det i Cie,
 Og redte sig saa blødt et Leie,
 Og ved den steile Kirkeveg,
 Bor Moder lagde fire Æg;
 Og der i Redens Bugge blød
 Vi fire Brødre blev da fød.
 De tre af os var snart saa store,
 At de paa deres Binger fore;

Men jeg, som end var spæd og lille,
Holdt mig i Reden ganske stille.

Engang, da baade Faer og Moder
Var floine ud at søge Foder,
Der kom en heftig Hvirvelvind,
Som brusede mod Kirken ind,
Saa Klokkerne i Taarnet flang
Og Tegl og Kalk fra Taget sprang,
Og Binduet, til hvilket Huset
Var fæstet, blev aldeles knuset
Og styrted med sit Glas og Tin
Og Bly og Gruus i Kirken ind.
I Faldet og i Stormens Støi
Vi kyste fra hinanden fløi,
Og trindtom Binden brat os førte, —
Til Faer og Moer vi Intet hørte!

Saa hændtes det i næste Aar,
Da Bygget alt var lagt paa Skaar,
At Gud os Alle bragte sammen.
Vi mødtes da med Fryd og Gammen;
Vi fire Brødre, Faer og Moer
Hinanden kjendte strax; af Glæde
Vi maatte baade lee og græde.
Vor Fader talte da især:
„Nu al min Sorg forvundet er,
Nu jeg har fundet Jer, I Kjære!

Og kunde vi tilsammen ere.
 Min ældste Søn! fortæl mig dog,
 Hvor Du Dig ud af Faren drog?"
 Den Ældste svared: „Med Redens Brag
 Mig Blæsten førte over Tag
 Hen paa den vilde, øde Eng.
 Der sad jeg da, jeg stoffels Dreng,
 Ved Beien, i en Tjørnehæk,
 Hvori jeg skjulte mig af Skræk.
 Paa Hjælp forgjæves var at vente,
 Gi Lærke, Gjerdesmut mig fjendte.
 Saa ung jeg var, jeg var vist død
 Maaskee endog af Hungersnød,
 Hvis Gud ei havde saa beskikket,
 At Bondens Sæk var daarligt fliffet;
 Saa langs ad Beien dryssed Sæden, —
 Det blev mig den Dag nok til Vden.
 Derhos jeg lærte at forståe,
 Hvor Mange frem og tilbage gaae,
 Der kan en Munden sig ernære,
 Der virke vil og sparsomt tære!"
 Da sagde Fader: „Saa bør det være!
 Den, som vil spare og bruge Flid,
 Han blev ei Stodder nogentid.
 Men den, som gaaer paa Torv og leger,
 Han gjør kun lutter dumme Streger.
 Dog vogt Dig! Hvis en Mand Du seer
 Mod Jorden gribe, mens han leer

Dg sine Tænder sammen bide,
 Da fly, thi han med Steen vil smide.
 Saa skal Du ogsaa nære Frygt,
 Naar han et lille Huus har bygt
 Paa Marken, og afftaaret Høet
 Dg atter Pladsen net bestrøet:
 Vær da paa Post, han sætter Snare,
 For Brød Du finder Dod og Fare."

Saa spurgte han den Anden igjen:
 „Hvad siger Du, min lille Ven?
 Hvordan slap Du vel gennem Blæsten?
 Dg hvordan har Du lidt forresten?"
 Han svared: „I et Huus jeg drat,
 Hvor der kom Gjæster Dag og Nat,
 Grevinder, Grever, Junkre, Ryttere,
 Soldater, Foermænd og Fribyttere;
 Der, saae jeg, havde de Havre nok,
 Som Hønen aad med al sin Flok,
 Dg der fandt ogsaa jeg min Føde,
 Jeg lod mig ikke længe nøde!"
 Min Fader sagde: „Det Bord er frit,
 Dog er man der i Fare tidt.
 Thi store Herrer og Fruer blide
 Man tjene skal, men ei paa lide;
 Dg endnu mindre, naar man dem kjender.
 Paa Rideknægt og Rudst og Tjener.
 Thi see Dig for, min kjære Søn!

Alt Du ei fanger Verdens Lon.
 De har et Stykke Træ, — hav Ngt! —
 Hvorpaa et Rør af Jern er lagt;
 Naar de det sætte tæt ved Munden,
 Saa, for man seer sig om i Runden,
 Det lyner brat og tordner — Pas!
 Og Hver er Dødsens, hvem det traf.
 Selv de, som saarede kunde flye,
 Af Saaret drog Smaakorn af Bly;
 Derfor jeg altid Flugten tager,
 Naar jeg det blanke Træ opdager!"
 Han sagde til den Tredie: „Hvorhen
 Droge Stormen Dig, min lille Ven?"

Han svared: „Hen til Præstens Huus
 Jeg fastet blev i Suus og Bruns!
 Der i den skønne, rige Have
 Jeg vilde mig paa Alt belave;
 Mit Die der paa Præsten faldt,
 Herr Cyriacus blev han kaldt.
 Jeg tænkte: som en sand Guds Mand
 Ret from, barmhjertig er vist han.
 Dog skøndt han tidt i Haven gif,
 Af ham kun liden Trøst jeg fik.
 Han vandred, tung af Tanker vist,
 Saa op og ned, saa her og hist.
 Nei, hvo en Anden skal give Noget,
 Tidt bliver trist, forstaaer ei Sproget,

Ja, bliver dov paa Dret strax.
 Omsomst jeg skreg: Cyriacs! Cyriacs!
 Da løb en Raalorm til mig hid,
 Den aad jeg da imidlertid,
 Og stillede min Hungersnød,
 Skjøndt fast jeg frygtede min Død;
 Thi mens den sig i Halsen vendte,
 Dens Haar mig dygtigt sveed og brændte.
 Jeg søgte dem nu overalt,
 De grønne, gule, som de faldt;
 Til Vertebrælgene blev runde,
 Dem tømte jeg, hvorhelt jeg kunde,
 Aad Morbær til og Kirsebær,
 Og havde gode Dage der!"

Vor Fader sagde: „Bogt Dig, Kjære!
 De Præstesønner saa faade ere,
 De have ei altid Lyft til Læsen;
 I Bogen altid stikke Næsen
 Det vil de ei; nei, skyde, mede
 Dertil de altid er berede.
 Tag Dig for disse Rækker lange
 I Aft, de kunde let Dig fange!"

Tilfældt paa mig min Fader saae,
 Som hos min Moders Binge laae,
 Og sagde: „Naa, hvad siger nu
 Min yngste Spurv? hvor havned Du?"

Jeg svared: „Da Stormen hørtos runge,
 I veed, jeg var den mindste Unge.
 Min Bunge kunde mig ei hæve,
 Jeg kunde ei paa Lusten svæve,
 Og styrted da i Kirken ned.
 At ei min Død jeg tog derved,
 Mig synes, var et stort Mirakel.
 I al den Skræk og det Spektakel
 Kom jeg paa Prækestolens Himmel
 Til just at sidde, or og svimmel.
 Da Solen atter Dag forkyndte,
 Sin Præken Præsten der begyndte,
 Hvorved mig saadan Skræk kom paa,
 At jeg, som død, deroppe laae,
 Indtil jeg hørte Præsten sige
 De skjønne Ord, de trøsterige:
 „At Jesus Christ, Guds Søn, var blid
 Fra Himlens Throne kommet hid,
 Og sine Disciple havde paalagt,
 Da deres Hjerte var forfagt,
 At ikke være lidettroende;
 Hos Gud var deres Sorg beroende,
 Som gjerne Alles Længsel stillede,
 Især for Menneſket, hans Billed.
 Skjøndt Spurver, som paa Taget springe,
 Man pleier agte saare ringe,
 Saa faldt ei Een af dem til Jord
 Undtagen efter Herrens Ord.

Den vilde Ravn maa Gud jo give
 Hvad der kan holde den i Live;
 Han løser Smertens haarde Baand,
 Han aabner mildt sin runde Haand;
 Og Alt i Luft, i Vand, paa Land,
 Betsignende jo mætter han!"

De Ord, de bragte mig paa Fod,
 De gav mig Liv, de gav mig Mod.
 Jeg tænkte: Du har ingen Nød,
 Naar Gud Dig tager i sit Skjød!

Anap fik jeg disse Ord udtalt,
 For jeg min Frelse vined alt.
 En Edderkop, een af de Store,
 Kom krybende, for mig at foere.
 Jeg aad den, søgte flere frem,
 Saa Kirken snart var fri for dem;
 Og Fluerne, som sorte Pletter
 Paa hvide Alterduge sætter,
 De maatte ogsaa føle Tugten,
 Snart fanged jeg dem let i Flugten.
 Af deres Gift jeg ei har lidt,
 Kun blev min Ham saa hvid som Kridt;
 Derpaa mig kjende Bornene alle,
 Og deres Kirkespurv mig kalde!" —

Saaledes lærte da vor Familie
 At føie sig i Herrens Villie,

Dg trygt at fæste Vid til ham;
 Alt tabe Modet, var en Skam!"

Saa talte da den gamle Graa,
 Den Unge sad og horte derpaa;
 Men Manden, som bag Hæffen laae
 Dg kunde deres Sprog forstaae,
 Alt opskrev, hvad han kunde mindes
 Saaledes, som det her nu findes.

Den røde Mand.

1.

I den smukke Kjøbstad Nykjøbing paa Falster er der en lille Gade, som hedder Bastebrostræde. Den bestaaer af to Rækker smaa og lave Huse og løber skraa ned mod Guldborgsfund lige til den Skibsbrygge, hvoraf den har sit Navn. Gaden er saa snever, at naar Dili-gencen, liig et Huus paa fire Hjul, ruller derigjennem, kunde de Reisende, om de vilde, gjerne række Haanden til den arbejdende Skomager gjennem det aabne Vindue eller til Konen, som staaer paa Dørtærskelen med sit Barn paa Armen. Den er for det Meste beboet af Borgerfolk, som ikke have Penge nok til at betale Leie i de større Huse i Slotsgade eller Frisegade, og her findes derfor adskillige Dagleiere, Matroser, Fiskere og fattige Haandværksfolk; for en Deel Aar siden boede ogsaa Byens Skorsteensfeier her. Dog var han en noget mere velstaaende Mand end de fleste Andre af Gadens Be-boere; thi deels havde han selv brav meget Arbeide med at feie Skorstene og brænde Raskelovne ud saavel i Byen

selv, som i Landsbyerne og paa Herregaardene, og deels havde han en Kone, som ved sin Driftighed og Orden var en heel Capital. Han havde faaet hende i Kjøbenhavn, hvor hun var født af engelske Forældre, og af Byens Borgermester havde hun erholdt Tilladelse til at holde Værtshuus og skænke Brændeviin og Ol, samt koge Mad for dem, der vilde tage tilfælde. Derfor saae man ogsaa altid en Mængde Matroser, Finlapper, Danske, Hollændere og andre at hente sig Hjertestyrkninger hos Madame Hermansen; og Madame Hermansen, der var munter og qvif og talede, foruden Dansk, baade Engelsk og Hollandsk, saa det stod efter, besandt sig selv meget godt ved disse Besøg. Hun kunde selv hver Dag gaae med en hvid Kappe og et hvidt Forklæde, og ligeledes klæde sin lille Datter, Elisabeth, net og reenligt. Ogsaa Manden, der de sex Dage i Ugen var sort som en Morian, men om Søndagen rød og hvid som et andet Christenmenneske, gik da med Kone og Barn i Kirken med et Par sneehvide Flipper om Kinderne, saa stive, at han næppe torde vende Hovedet, naar han hilste Borgermesteren. Den lille Elisabeth gik da foran sine Forældre i en lyserød Kjole og med en Straahat paa Hovedet; til Hverdag havde Solen Lov til at skinne paa hendes lyse Haar, naar hun løb og legede nede ved Stranden. Og der legede hun gjerne; thi hun traf altid der en Legekammerat, som forstod at more hende og altid vogtede og varede hende for enhver Fare.

Ligeoverfor disse velhavende Folk, hvis Huus med

blanke Binduer med Blomsterpotter, Glas og Flasker saae ret venligt og indbydende ud, laae der en anden Bolig af et heelt forskjelligt Udseende. Det laae mod Nord-siden og Solen kom aldrig til at skinne derpaa, og havde Solen ogsaa kunnet skinne derpaa, saa havde det ikke nyttet Beboerne stort; thi Muderne i de saa, skjæve og brøstfældige Binduer vare saa grønne, saa smudsige og smaa, at Solen ikke havde kunnet see ind i Stuen. Og det var i Grunden heller ikke rart at see derind. Der var fattigt og øde og slet ikke peent. Bed eet af Binduerne stod en Forhøining, hvorpaa der var et Skomager-værksted; en Seng uden Omhæng skjulte sig i en Krog; et Par gamle Stole og en Feldtbord fyldte den øvrige Deel af Rummet, der kun var meget indskrænket. Paa Bæggen hængte et Nyrnberger-Uhr uden Kasse, et lille Skab og en Violin med Bue; Alt vel overtrukket med Støv og Spindelvæv. Ralken, hvis hvide Farve forlængst var svundet, var paa mange Steder faldet af, og paa Gulvet kunde man see, at der nok ikke blev slidt mange Koste i denne Huusholdning. Kort — Alt viiste, at de, som boede der, baade maatte være meget fattige og tillige ikke holde meget af at have det net og hyggeligt.

I dette sørgelige Huus havde der i mange Aar boet en underlig Personnage. Han var Skomager af sin Profession og hed egentlig Svang; men da han saae meget barsk og vredsladen ud, saa Gadens Børn altid vare bange for ham; da han kun talte lidet, og naar

han talte, fremstødte sine Ord i en buldrende, raa Tone, saa havde man givet ham det tydske Navn „Bullenbeißer“, hvilket siden i Follsmunde blev forkortet til Bullebeis. Men denne Mester Svang eller Bullebeis var slet ikke saa slem, som han saae ud til; naar man rigtig lærte ham at kjende, saa fandt man snart, at det var en skikkelig og fornuftig Mand, med et venligt og godt Sind; kun var han lidt sær i sine Manerer. De to Mennesker, som boede hos ham og levede med ham, kunde heller aldrig klage over ham; de vare tværtimod meget vel tilfredse med Alting, naar man undtager, at det rigtigt nok stundom gif lidt knapt til med Mad og Drikke. Den gamle Ane, som holdt Huus for ham, fik derved ikke synderlig Leilighed til at vise Prover paa sin Røgekunst; og den lille Johan, en trettenaars Dreng, der var hans Pleiesøn, og som Svang holdt inderlig meget af, blev just ikke vænnet til sin Mad eller Lækkeries. Dog det havde han jo ikke ondt af. Men det lod dog ogsaa virkelig til, at Mester Svang, uagtet han flittigt forsaalede mangan Somands Stovle og bagflittede mangan Stuepiges Sko, samt idelig havde Arbeide nok, alligevel ikke havde synderlig mange Penge til at leve for. Da Borgerne i Byen engang skulde beskrives til Indkomstskat, mødte da ogsaa Bullebeis med de Andre paa Raadstuen; og da Luren kom til ham og Borgermesteren spurgte: „Naa, Mester Svang! hvad tjener De vel om Aaret?“ saa svarede han: „Ja, seer

De, Herr Justitsraad! hvergang jeg sætter min Gryde paa Ilden, saa koster det mig een Rigsdaler!"

"Seer man det!" sagde Borgermesteren, "det gaaer jo nok an!"

"Ja men," tog Mester Svang hurtigt Ordet, "jeg sætter kun min Gryde paa Ilden to Gange om Ugen!"

Denne Forflaring gjorde altsaa en betydelig Forskjel og paa den Maade kunde man kun sætte ham i en temmelig lav Klasse af de Skatteyndende.

Bed al Mester Svangs Sparommelighed var der dog eet Punkt, hvori han ikke var kneben. Naar det kom an paa at kjøbe en ny Troie eller et andet Stykke til den lille Johan, naar Talen var om Skolepenge og andre Udgifter for ham, saa sagde Mester Svang ikke et Mul, men betalte villigt og gav rundeligt; thi han elskede den trettenaars Pøg. Denne var derfor ogsaa den Eneste i Huset, som saae nogenledes ordentlig ud. Thi vare end hans Klæder enten gamle eller simple, saa var det dog den gamle Ane strængelig paalagt altid at holde dem hele og rene, saavel som den lille Fyr selv. Hvor Mester Svang havde faaet Drengen fra, eller hvem han egentlig tilhørte, vidste Ingen, og Ingen betymrede sig om at udspørge Manden desangaaende. Hans Pleiefader holdt ham til at gaae flittigt i den danske Skole og passe sine Lectier hjemme, og havde et agtsomt Die paa, at han i sine Fritimer ikke gjorde Noget, som ikke var godt. Dog dette havde ingen Nød; naar han ikke skulde læse eller deslige, var han for det Meste ovre

hos Madame Hermansen, der altsimellem tracterede ham med Noget fra sit Kjøkken, som han i den gamle Anes ikke havde Anelse om; eller ogsaa han legede ved Stranden med den lille Elisabeth, hvem han ret havde fattet broderlig Kjærlighed til. — Johan holdt paa sin Side ogsaa underligt meget af den gamle Bullebeis; men da Drengen var af et heftigt Sind og undertiden i tidligere Dage ikke altid vilde, hvad Pleiefaderen vilde, men satte sig op mod denne, ja, stundom blev arrig og stampede i Gulvet og bar sig ad, som om han var Herre og Mester; saa blev den rette Mester ogsaa vred og straffede ham; men han slog ham aldrig. Han langede blot sin Violin ned fra Bæggen og, idet han satte et saa forfærdeligt barsk Ansigt op, at Johan af Skræk aldrig vovede at knye, raabte han med Tordenstemme til ham: „Dands Dreng!“ Derpaa strog han paa Violinen den raskeste Reel eller Hornpipe, han kunde, og Johan begyndte sin Dands. I Begyndelsen trippede han med Taarer i Øinene og med et af Værgelse og Skamfuldhed fordreiet Ansigt; men lidt efter lidt svandt Breden, Taarene tørredes, Smilet brød frem og han dandsede da med Lyst, knepsede med Fingrene, kladskede i Hænderne, slog sig afvejlende paa begge Hæle og paa Hovedet, vriffede med Skuldrene, snoede sig som en Top paa Hælen, fort sagt, gjorde alle de Manerer efter, som han havde lært ved at see de engelske Matroser dandse disse deres Nationaldandse. Alt efter som Drengens Afsyn opklaredes, svandt ogsaa det Barske af Pleiefaderens, og

Begge brast tilsidst i en saa usluffelig Latter, at Mesteren var nær ved at falde ned fra sin trebenede Stol og Drengen nær ved at revne paa Gulvet. Denne Straf vilde maaskee ikke passe for Alle, men her gjorde den god Virkning; thi i de sidste Par Aar havde Mester Svang aldrig havt nødig at tage sin Tilflugt til Violinen, der, som ovenfor er sagt, derfor ogsaa hangte bestøvet paa Væggen. — Han havde bestemt, at naar Johan var blevet gammel nok dertil, skulde han tage fat paa Læsten og lære at sye Skoe, og det var især angaaende dette Punkt, at han og Drengen ofte bleve uenige; thi den Sidste havde en afgjort Modbydelighed for Beg. Risp og Pudsesløite; det var hans Sorg i Livet!

Mester Svang skulde imidlertid desværre ikke see de modne Frugter af sine Bestræbelser for Johan. En tidlig Morgenstund, da den gamle Ane kom ind i Stuen, fandt hun Mesteren endnu sovende. Han pleiede ellers altid at være den Første paa Benene; men denne Gang var han undskyldt; han stod ikke mere op, han var død. Men hans Død maatte have været let, thi hans Ansigt var mildt og venligt, og Intet tydede paa, at han havde udstaaet nogen svær Dødskamp. Den gamle Ane tog hans Haand, men da hun fandt den kold og stiv, lod hun den atter falde paa Dynen, gik ud og kaldte et Par af Naboerne til. Ogsaa den lille Johan kom ind og stod grædende ved sin Pleiefaders Seng. Men hverken de Eldres Undersøgelse eller Drengens Taarer hjalp noget; han vedblev sin evige Sovn. Dyrigheden blev hen-

tet for at foretage det Fornødne; hvad den Afdøde eiede, var lidet, og indtil at dette kunde blive solgt, maatte Andre udrede Omkostningerne ved Begravelsen. Borgermesterens Skriver, som var nærværende, søgte og lod søge i alle Gjemmer og Kroge, om der ikke skulde findes Penge eller Noget af Værdi; men der fandtes intet Saadant. Den gamle Ane og Johan fik imidlertid Lov til at behoe Huset, indtil der paa anden Maade kunde sørges for dem; Skorsteensfeieren paatog sig med Øvrighedens Minde Formynderskabet for Johan, og Madame Hermansen fordobblede, om muligt, nu sin Venlighed mod det fattige og forladte Barn.

2.

Nogle Dage efter Mester Svangs Begravelse gik Johan og den lille Elisabeth en Søndag Eftermiddag paa Veien fra Systofte Skov; de dreiede ind til Benstre gennem den store Allée til Bestensborg, hvor de hos Gartneren kjøbte deilige Røer og gule Blommer; og da de vare komne lidt længere ned mod Landeveien, gik de ind paa Engen, satte sig i Græsset og begyndte at spise den saftige Frugt, som de udbredte paa et stort Skræppeblad.

„Hør, veed Du hvad!“ sagde den lille Elisabeth, idet hun løste sin Hat og lagde den ved Siden af sig, „jeg vilde dog ønske, at jeg maatte lære at ride og saadan gjøre Kunstter paa Hesten. Jeg var forleden Dag med Fader og Moder nede i Hospitalsgaarden og saae Beri-

derne og de vilde Dyr, som de havde med. Hvor det var deiligt, Du! Først var vi inde og saae Løverne og Tigrene og Abefattene og Hyænen og alle de brogede Papegoier. De fik Allesammen Ude, mens vi vare der, og saa brolede de og skreg og snakkede — og jeg var saa angst — men det var dog saa gruelig morsomt. Og saa gjorde Abefattene Kunst, og der var een, som exercerede, og da Manden forlangte at see hans Pas, saa tog han det ordentlig op af Lommen og bredte det ud og rakte ham det! — Saa vare vi siden ude paa den runde Plads og sad paa Bænke og saae alle Beridderne og Damerne ride. De vare saa nydeligt pyntede med Silke og Floiel og Guld og Sølv. Den Allerførste, der reed for os, var en lille Pige, der vist var meget mindre, end jeg. Hun havde en rød Silkekjole paa med Guldpailetter, et lyseblaat Flors Skjærft og en lille rød Floiels Hat med hvide Fjedre paa Hovedet. Hun kom springende saa nydeligt ind og smilede og var saa fornøiet! Og saa galopperede hendes graae Hest med hende rundt paa Banen og hun dandsede til den yndige Musik paa Sadlen meget smukkere, end Noget kan dandse paa et Stuegulv. Da hun saa havde sprunget gennem tre Tondebaand og over de røde Snore, saa klappede alle Folk i Hænderne for hende, og hun sprang ned af Hesten og neiede paa Gulvet og kysede paa Fingeren — og væk var hun! Det var saa deiligt Altsammen! Gud give, jeg ogsaa kunde komme med og blive Beriderske og blive saa net klædt paa!”

„Saa det vilde Du saa gjerne, Elisabet h?“ spurgte Johan med et polidst Smil; „ja, men Du kjender ikke Enden paa Historien; den kan jeg fortælle Dig. Jeg havde ingen Penge til at komme ind paa Ridebanen for, og derfor maatte jeg tage tiltakke med at sidde i det store Valnøddetræ, som staaer ved det gamle Hospitals Muur; derfra saa jeg hele Stadsen, og saa meer end alle de Andre. Thi jeg kunde fraoven see ned i det aabne Skuur, hvor alle Hestene stode, og hvor de rendte ind, naar de havde gjort deres Runter. Du kan vel nok huske, at da den lille Dandsferinde første Gang skulde springe gjennem et Løndebaand, traadte hun feil og rev Løndebaandet fra den Mand, som holdt det, og selv var hun nær faldet af Hesten. Næste Gang gif det bedre. Men da hun nu, efterat have neiet og kyset paa Fingeren, smilende sprang ind i den aabne Stald, hvor ingen af Tilskuerne paa Pladserne kunde see hende, men kun jeg, som hængte paa en Green i Træet, da kom den store, skjæggede, tykke Mand, som gif med den lange Bidst inde paa Banen, bag efter hende, greb hende i de krøllede, gule Haar, holdt hende op, ligesom man kan holde en lille Hundehvalp, og pryglede hende med Bidstestakket langs ned ad de halvnøgne, tynde Been og Laar. Hun skreg slet ikke den Stakkel, men krympede sig bare op med hele Underkroppen; og da han saa havde dænget hende dygtigt til, smed han hende hen mod Plankværet, saa det knagede efter. Jeg blev saa rasende ved at see det affkyelige Menneffe saaledes mishandle den lille,

stakkels Tøs, at jeg af fuld Hals gav mig til at skrige: „Schlingel!“ — for de kan ikke forstaae Dansst, — „Schlingel! vil Du lade være, Schlingel!“ — Han løftede Hovedet i Beiret, fik strax Die paa mig, og greb saa en Kartoffel eller hvad det var, der laae i en Bunke derinde, og heev mig den lige i Panden, saa jeg nær var faldet ned; her kan Du selv see, det er deraf, at jeg endnu har dette Saar, men nu er det snart lægt. Jeg blev ved at skjælde ham ud, og saa traf han paa Skulderen og gif ind paa Pladsen, bukkede for Publikum og kaldte en ny Rytter frem! — Seer Du, saaledes blive de behandlede, medens de ere i Være, og saadan vilde det ogsaa gaae Dig, tænkt Dig! Du, som er saa bange, at Du knap tør gaae hen ad et smalt Brædt nede ved Stranden, skjøndt jeg holder Dig ved Haanden. Hvad skulde det blive til, Elisabeth?”

„Nei fy! det var dog affskyeligt!“ raabte den lille Pige, „det havde jeg aldrig troet! Nei, saa vil jeg dog meget hellere lære at koge af min Moder, og saa blive Koffepige hos Stiftamtmandens, for det har min Moder lovet mig!“

„Ja, gjør Du det,“ sagde Johan, „det er meget sundere; Din Moder banker Dig da vist ikke, om Du i Begyndelsen skulde komme til at svide Bellingen eller komme for meget Salt i Suppen. Jeg saae jo forleden, da Du tabte den deilige Tallerken med Adam og Eva paa, saa den gif i tusind Stykker, da sagde hun ikke andet end: „hvordan er det, Du gaaer og flatter, Bes?“

Saadan en smuk Tallerken. have vi aldrig havt ovre til Bort!"

"Ja, Herregud! Bullebeis var nu saa fattig og han brød sig heller ikke om saadan Noget net Noget. Men han var dog ogsaa ligesaa god imod Dig, som min Moder er mod mig, ikke sandt?" spurgte Elisabeth.

Johan svarede ikke herpaa, men taug stille og ruskede noget Græs op og vreed det imellem Fingrene, medens de klare Taarer trillede paa hans Kinder. Hurtigt tørrede han sine Dine med Bagen af sin Haand.

"Nu faaer Du vel hans Violin og hans Uhr," vedblev Elisabeth, "og alt hans Bærktoit, saa kan Du jo selv lære at sye Skoe og Stovler og blive ved at boe derovre?"

"Ala hvad!" sagde Johan, "Violinen kan jeg jo ikke spille paa, og Bærktoiet — seer Du, det var nu det Eneste, som vi aldrig kunde blive enige om, hvad jeg skulde være! Han vilde nu absolut, at jeg skulde lære at være Skomager, og det har jeg nu slet ingen Lyst til. Saadan Dag ud og Dag ind at sidde med frum Ryg paa den lille Stol og bløde Læderet og banke det og skjære til, og snoe den begede Nisp, prikke med Sylen og sye de fine Sting over Læsten paa Knæet, — Alt det, synes mig, er saa grueligt fjedkommeligt. Nu fortæller Ane mig, at Borgermesteren har sagt, at jeg skal blive sat i Lære hos Skomager Jørgensen histoppe i Kirkestræde; han har tre Evende og een Dreng, men trænger til en Dreng endnu. Men det kan Du troe,

det vil ikke blive rart. Jeg bliver da, som den Yngste, ikke andet end Drengenes Dreng, jeg bliver jaget og skjældt og banket, — det veed jeg godt. Nei, det holder jeg aldrig ud!”

„Men, hvad vil Du da være, Johan?” spurgte Elisabeth.

„Jeg vil være Murer!” svarede Johan, idet hele hans Ansigt straaledede, „Muurmester vil jeg være! Det er just prægtigt! Saaledes at staae paa de høie Stillaeser, med Skjodskind paa og Hatten paa Snur og med Muurskeen i Haanden og arbejde og synge den hele Dag i fri, frisk Luft, det er dog noget ganske andet, end at gaae omkring med begede Fingre og hvert Dieblif faae Spandremmen over Ryggen for Jngenting! Maa det ikke være deiligt at være med at bygge smukke Huse, Herregaarde og Kirker, — især naar man kunde gjøre Tegningerne dertil og selv være Bygherre?”

„Ja, det er rigtignok noget andet end at hente Brændeviin for Skomagersvendene eller rende med Madamens Flødepotte!” sagde Elisabeth leende.

„Ja,” raabte Johan og satte sig overende paa Knæe i Græsset, „ja, og hvor deiligt er det ikke, naar Murerne flytte deres Skildt og Lade! Saa Du ikke det issor?”

„Nei, jeg gjorde ikke,” sagde Elisabeth, „hvordan er det?”

„Ethvert Haandværkslaug,” sagde Johan med en belærende Mine, „har sin Oiddermand eller Formand, som har med Laugets Sager at gjøre; hos ham gjemmes

Laden, det er en Kiste eller Kasse, hvori Laugets Penge eller Papirer ligge, og Velkomsten, som er et stort Solbæger med meget Stads paa, og udenfor hans Huus hænger et stort Skildt. Men da nu Mestrene i Lauget skiftes til at være Oldermænd, og Een bliver valgt efter den Anden, saa maae Skildtet og Laden og Velkomsten flyttes fra den gamle til den nye Oldermands Huus, og dette skeer med stor Høitidelighed. Saaledes gik det ogsaa til ifjor her i Byen. Alle Muurmestere og Muursvende samledes først hos den gamle Oldermænd, hvor de bleve trafterede med Mad og Drif; derfra begyndte Toget ud af Huset: først kom Stadsmusikanterne med Piber, Trommer og Trompeter; efter dem gik der en Svend, som svingede Laugets Fane, hvori var malet og broderet og forgyldt en Muurstee, en Vinkelhage og andet Værktøi med en Krone over; dernæst blev det store Skildt baaret af sex Svende; saa kom der Andre, som bære Laden, Velkomsten og Reglementet, det vil sige en lille kort Stof, pyntet med brogede Silkebaand; den bruger de i deres Sammenkomster til at slaae til Lyd med, naar der skal blive Taushed, saa at Een kan tale og høres af dem Alle. Tilsidst fulgte de øvrige Mestere og Svende, Par og Par. Alle vare de saa pyntede; de gamle Mestere bære trefantede Hætte, de unge runde Hætte, om hvilke de havde bundet brogede Silketørflæder eller Baand; de havde nye Skjodsfind for, Knæbeenflæder og hvide Strømper og Skoe med Spænder og blanke Staalfaarder ved Siden! Med Toget fulgte ogsaa en Nar;

det var en ung, lystig Svend, som havde taget en spids hvid Hætte paa Hovedet, malet sit Ansigt saa løierligt, saa man slet ikke kunde kjende ham, og truffet et Par blaa- og hvidstribede Beenklæder og en hvid Skjorte med røde Baand over sine Klæder. Ligesom Toget begyndte, kom han springende ud af Vinduet, og blev ved hele Veien at gjøre de morsomste Pudserier med Folk, der fulgte med for at see paa dem, saa at alle Menneſker vare færdige at lee sig fordærvede over ham. Han havde en Brix i Haanden, hvormed han uddeelte smaa Klaps til Høire og Venstre; jeg fik ogsaa en lille Een over Nakken af ham; men det gjorde slet ikke ondt, og det var jo ogsaa kun Spøg Altsammen. Da de saaledes havde vandret hele Byen rundt og været i alle Gader, kom de da tilsidst til den nye Oldermands Huus; her bleve de ogsaa modtagne med Traktement og Lystighed. Alle Mestrenes og Svendenes Koner, Døttre og Kjærestes vare indbudne, og saa dandsede de hele Natten og fik Kage og Viin og Kaffe og Alt det, der er til! Hvad synes Du? er det ikke fornøieligt? — Skomagerne — troer jeg næsten — maa flytte deres Lade om Aftenen i en Sæk!"

Dette Sidste sagde Johan med et Udtryk af den dybeste Ringeagt og Modbydelighed.

"Men saa kan Du jo bede om at blive Muurmester, Johan! Kan Du ikke det?" sagde Elisabeth.

"Nei, det kan ikke hjælpe mig noget," svarede Johan bedrøvet; "den gamle Ane sagde mig, at Skomager=

mester Jørgensen vilde tage mig i Være for det Første uden Betaling; men skulde jeg lære at være Murer, saa maatte der betales for mig, og jeg har jo ingen Penge!"

"Men faaer Du da ikke Alt det, som den gamle Bullebeis havde?" spurgte den lille Pige.

"Alt det!" gjentog Johan med et Suf, „ja det er ikke Meget, hvad han havde, og det gaaer nok med, naar det er solgt, til at betale hans Begravelse. Desuden mener Ane, at jeg ikke kan faae Noget deraf, da jeg ikke er hans Son. Da Borgermesterens Skriver var hos os for at see, hvad Mesteren havde efterladt sig, søgte de allevegne, i Skabet, i Sengen, under Forhøjningen, han sad paa, og paa alle mulige Steder, for de troede, at han muligens havde skjult Penge eet eller andet Sted. Men de fandt slet ingen Ting; og han var jo ogsaa ligesaa fattig, som han var god, — for Du kan aldrig forestille Dig, hvor han var god imod mig! Nei, nu maa jeg sagtens blive Skomager, og det holder jeg aldrig ud!"

Johan brast i Graad og kastede sig næsegruus i Græsset, hvor han skjulte sit Ansigt. Elisabeth sad ganske bedrovet og betuttet og saae paa ham; men siige Noget, det kunde hun ikke. Endelig reiste Johan hurtigt Hovedet i Beiret, og saae næsten skamfuld paa Elisabeth, og sagde: „Kom, lad os nu gaae hjem! Din Moder veed ikke, hvor Du bliver af saalænge; Solen er nær ved at gaae ned!"

Derpaa reiste begge Børnene sig, Johan sparkede

til det store Skrappeblad, hvorpaa der nu ikke var andet tilbage end Blommestene og Pærestilke, rakte Elisabeth Haanden for at hjælpe hende over Groften og nu travede de rask paa Landeveien ad Byen til. Over Træbroen, som dengang skilte Koret fra Guldborgsund, kom de snart til den høie Damvei, som paa hiin Tid i en Bugt løb Besten om Slotsbanken, hvor Thinghuset staaer, og nu ilede de mellem Baghuse paa venstre og Haver paa høire Side forbi Færgestræde og Majorens nye Lysthuus; og jo nærmere de kom Hjemmet, jo raskere bleve deres Tjed, saaat de lige ud for Bastebro svingede til Venstre i fuldt Løb ind i Bastebrostrædet.

3.

Men hvor forundrede bleve de ikke, da de foresandt Gaden ganske fuld af Folk. De vare nok vant til, især om Søndag Eftermiddag, at see een eller anden Kone staae ved Vinduet og faae sig en Passtiar med Nabokonen, eller et Par Mand sidde paa Dørtræet sammen og ryge deres Piber; men nu var hele det snevre Stræde saa fuldt, at de næppe kunde trænge sig frem. Alle Mand vare paa Benene og ude af Husene, alle stode de i Rækker og stak Hovederne sammen, for ret at høre, hvad der blev fortalt. Der blev slet ikke sladdret eller stoiet; man hviskede næsten, som om man ikke torde tale høit. Da begge Bornene kom til deres Hjem, stod Madame Hermansen med sit sneehvide Kjøkkenforflæde med den brede Smætte fæstet op paa Skulderne og Rappens

Hagebaand op paa Tindingerne og med en stor Slev i Haanden, i Døren og hørte med største Opmærksomhed paa, hvad den gamle Ane fortalte. Netop som Johan og Elisabeth kom til, begyndte hun saaledes:

„Saa De har slet ikke hørt Noget derom, Madame Hermansen? Da kan jeg saamæn fortælle Dem, hvad det er, for jeg har i Dag været flere Steder, hvor det er seet. Ja, er det ikke forfærdeligt, det Spøgeri har nu drevet sit Væsen i flere Huse her i Byen i de sidste fem Dage; det er nu saa vist, som jeg staaer her. Den Allerførste, som saa det, var Abellone, som tjener hos Hospitalsforstanderen for Bryggerpige. Hun kom for fem Dage siden om Aftenen ind i Bryggerstet med et Lys i Haanden og skulde lægge under Kjedelen; og ligesom hun seer sig om, saa seer hun et Ansigt i det aabne Vindue. Hun troede nu strax, at det var Hans Peter, Garverens Svend, hendes Kjæreste, der vilde kysse hende, og saa siger hun: „Er det Dig, Hans Peter? hvad skal nu det Tøsseri til?“ og saa gaaer hun hen mod Vinduet med Lysen. Men saa saa hun, at det var et gammelt Ansigt, der gloede paa hende og saa griinte det saa fælt, at hun af Forfærdelse tabte Lysen og løb ud. Men da hun og de andre Folk kom ind igjen og nogle af dem gik udenfor, saa var der ingen Ting at see. Hun paastod, at det havde en rød Kjole paa og en trefantet Hat, ligesom den gamle Magisters! — Nu i forgaars vilde Borgermesterens Frue gaae op i et lille Spisefæmer, hun har tæet ved Dagligstuen, med et Fad Frica-

deller. Hun gaaer op ad de sex Trin, som føre derop fra Gangen af, og aabner Døren; men næppe er hun kommet indensfor, før hun seer den røde Mand spadserende omkring derinde ved Hylderne. Hun gjorde naturligvis Omkring i største Hast, og derved smed hun Fadet mod Døren og alle Fricadellerne røg til alle Sider og hun selv — med Respekt at sige — paa Enden ned ad alle sex Trappetrin og kom til at sidde lige midt paa Forstuegulvet; hun skreg da rigtignok himmelhøit, men det var mest af Angst, for slaae sig haardt det kunde hun ikke; hun er jo saa trind og stoppet som en Pølse! Da der kom Folk til, saa var Alt forsvundet! — Saa var det igaar henne hos Jomfru Bentsen, som holder Skole for Pigeboern: der stode netop de unge Piger med Tøiet paa, Poserne paa Armen, Systrin og Rammer i Haanden, færdige til at gaae, og Jomfru Bentsen sagde netop et Par Ord til dem, saa de taug Allesammen stille; da hørte de det gaae og pusle inde i det næste Bærelse. Jomfru Bentsen blev ganske ildrød i Ansigtet, for hun troede, at det var Een af Smaatoferne, som var gaaet derind, — hun havde nemlig nogen Frugt staaende derinde, som hun nylig havde faaet sendende fra Forpagteren paa Kringelborg! Hun gaaer gesvindt hen til Døren og vil til at luffe den op, saa siger Een af de Smaa ganske sagte: „Det er vist den røde Mand!“ og dermed bliver Jomfru Bentsen saa hvid som et Lagen og render til Gangdøren for at komme ud; men alle Børnene ville ogsaa ud og saa blive de siddende fast i

Døren, indtil de tilsidst strigende og hvinende, med Jomfru Bentsen imellem dem, styrtede over hverandre ned ad den smalle Trappe med samt deres Poser, Systsfrine, Væsker og Brodererammer. De gjorde saadant et Spektakel, at Handskemagerens, som boe underneden, kom ud og hjalp dem da paa Benene igjen og fik samlet alle deres Fingerboller og Bindsler og andre Paffenilleker op igjen, saa de kunde gaae hjem. Der skeete da ingen videre Skade, end at Jomfru Bentsens nye Skildpaddeskam gik istykker og hun maatte have Bud paa Apotheket efter Hofmansdraaber. Da hun og Handskemageren saa gik ind i Stuen, hvor Pusleriet var hørt, saa kunde de nok see, at det havde været der; Pærerne laae stroede rundt om paa Gulvet, og Kurven var væltet ned af Bordet. Seer De, Madame Hermansen, det er Altsammen Gudsens Sandhed. Hvad skal man nu tænke? Er det ikke forfærdeligt?"

Medens den gamle Ane med løbende Tunge fortalte disse Historier, havde der samlet sig flere af Strædets Beboere omkring dem, og nu begyndte snart den Ene, snart den Anden ogsaa at fortælle, hvorlunde den røde Mand var seet paa forskjellige andre Steder; saaledes var han seet hos den gamle Apothekers, som boede paa Torvet, saa hos Gartneren, som boede ligeoverfor Latinskolen, og sidst havde han været hos Kjøbmanden, der boede oppe paa Hjørnet af Strædet, og havde der nær kyst Livet af Boutiksdrengen, som derover havde faaet Feber og laae tilfængs. Hvad det var, kunde Ingen sige;

men ængsteligt var det dog, — lagde de til med betænkelig Mine. Elisabeth flyngede sig gysende op til sin Moder, men Johan stod ganske freidigt og horte med megen Nysgjerrighed paa hver enkelt Beretning. Det var imidlertid blevet seent paa Aftenen, og da han og den gamle Ane havde faaet lidt Aftensmad inde hos den gode Madame Hermansen, saa begave de sig over i deres skumle Bolig, og lagde sig begge til Ro, hun i sit lille Lukas, og han i Stuen.

4.

I Fjorstningen kunde Johan ikke sove, saa træt han end var af at vandre om en heel Søndag fra om Morgenens tidlig. Han tænkte paa den gamle Mand, som havde ligget og var død i den samme Seng, hvori han nu laae, og dernæst fik han sig et lille Anfald af Fortvivlelse over, at der slet ingen Udsigt var for ham til at slippe fra Skomagerstolen op paa det saa tiltrækkende Murerstillads. Tilslidst faldt han dog i Søvn, og drømte, at han stod paa en nylig reist Bygning; han havde en stor Blomsterkøst i Brystet og et med Vin fyldt Glas i Haanden; nedenfor paa Pladsen stod en Mængde Menneſter, blandt hvilke han tydeligt saa den gamle Ane, Bullebeis, Skorsteensfeieren og hans Kone og Elisabeth, der smilede og nikkede op til ham. Nu skulde han just til at begynde Brandsetalen og havde allerede meget høitideligt sagt: „Med Gunst og Gæ!“ Da følte han sig med Gæ grebet i Skulderen. Uger-

lig over at forstyrres, vendte han sig om, slog Dinene op, og — ved hans Seng stod den gamle Ane! Det var allerede saa lyst, at han tydeligt kunde see, hvor forstyrret og forkræftet den Gamle saae ud.

„Hvad er der dog paafærde?“ sagde Johan med søvnig Stemme, idet han reiste sig op i Sengen og gned sine Dine.

„Herre Jesu Kors! har Du da ikke hørt det?“ hviskede Ane angsteligt. „Jeg har ligget den halve Nat og ikke luffet et Die. Henved Kloffen to hørte jeg, at det gif og puslede oppe paa Loftskammeret, frem og tilbage gif det, ligesom naar den Gamle gif og soffede deroppe med sine Tøfler paa. Da dette havde varet nogen Tid, skeete der med Gæt et stærkt Rabalder, ligesom om det svære Lugevindue faldt i; det stod i Aftes aabent og støttet paa Pinden. Siden har Pusleriet ikke hørt op et Dieblif; der er blevet truftet og slæbt frem og tilbage med det gamle Skramleri, som ligger deroppe. Det var da slet ikke noget Under, om den Gamle gif igjen der, hvor han saa tidt, mens han levede, gif og nyslede baade tidligt og sildigt!“

„Eller kanskee det er den røde Mand!“ sagde Johan, sprang op og foer i største Hast med begge Been i sine Buxer. „Gent mig bare Røglen til Loftskammeret, saa skal jeg nok saae den Ting opklaret!“

„Gud forlade Dig, hvad er det, Du siger?“ sagde Ane og slog forfærdet Hænderne sammen, „vil Du gaae

derop? Det kan jo vride Halsen om paa Dig, førend Du kan skrike Nu!"

"Na, vist ikke!" sagde Johan, idet han trak sin Troie paa og hentede en Stof, som stod i en Krog, „lad mig om det! Jeg varer nok min Hals! Lad mig bare faae Nøglen!"

Da den gamle Ane endnu nølede, løb Johan selv hen til Vinduet, hvor den store Nøgle hængte, greb den, gik ud af Døren og steg sagte op ad den steile Loftstrappe, medens Ane nedsfor med foldede Hænder vedblev at hviske: „Gud velsigne Dig, min søde Dreng! betænk dog, hvad Du gjør!"

Johan stod nu udenfor Døren til Loftskammeret; han lagde Dret til Sprækken og Diet til Nøglehullet; men han kunde hverken høre eller see Noget. Endelig tog han Stokken under Armen og stak Nøglen langsomt og sagte i Laasen, dreiede forsigtigt om, aabnede Døren rask, sprang ind og slog Døren ligesaa rask i bag ved sig. Nu stod han derinde, og der saae det rigtignok besynderligt ud. Det store Lugevindue i Taget, hvis Ruder vare af Knubglas, var faldet i, og Pinden, hvorpaa det var støttet, laae paa Gulvet. Gjennem Ruderne sendte Morgensolen nu sine første Straaler ind i Rummet. Rundt om paa Gulvet laae der spredt en heel Hob gamle Bjalter af slidte Klæder, Hatte uden Bund, nogle saaleløse Støvler og gamle Slæber, og midt imellem Alt dette stod der et lille Skrin af Træ, hvis Laag var aabnet, og hvori han saae sex smaa Poser, der næ-

sten ganske fyldte det. Men hvad der af Alt vakte Johans største Nysgjerrighed og Forundring, var — den røde Mand! Det var en lille, gammel Herre, ikke høiere end et to Aars Barn; hans Træk vare stygge og rynkede, og Skjægget gik ham langt ned om Hagen. Paa Hovedet havde han en stor trekantet Hat, og han var iført en høirod Kjole med brede Skjoder og Guld-tresser; ved Siden bar han en Kaarde. Da Johan kom ind, stod han midt paa Gulvet mellem alle hine Sager og stirrede paa den Indtrædende med et Par runde, polidiske Dine. Meget høfligt tog han sin trekantede Hat af for ham og satte den paa igjen, tog den af og satte den paa, tre fire Gange i Rad. Derpaa snappede han den Stof, Johan bar, ud af hans Haand, skuldrede den som et Gevær og marscherede nok saa gravitetisk et Par Gange op og ned ad Gulvet, som en Soldat. Endelig kastede han Stoffen, puttede Haanden ned i en Sidelomme og fremtog et stort sammenlagt Papir, hvilket han med utrolig Behændighed udfoldede og overrakte den forbausede Johan, idet han atter flere Gange hilsede med Hatten. Johan modtog Papiret, men bukkede sig hurtigt og greb forsigtigviis igjen Stoffen, som laae paa Gulvet; men denne hans Bevægelse forfærkede øiensynligt den røde Mand. Han gav et Sæt op i Vindueskarmen, og, idet han udstødte nogle jamrende Lyd, gav han sig til at ruske af alle Kræfter i Vinduet for at aabne det. Men dette var ham altfor

tungt, han kunde ikke løfte det og maatte smukt blive, hvor han var.

Nu begreb Johan med Gæt det Hele; han slog en hoi Skoggerlatter op, og var ligesaa nær ved at briste som i tidligere Dage, naar han tvungen maatte dandse Hornpipe efter Mester Svangs Violin. Hans Latter havde den Virkning paa den røde Mand, at han sprang ned paa Gulvet og gav sig atter til at hilse med sin Hat, idet han baade buffede og neiede og rakte Handen frem, ligesom for at tigge.

Den gamle Ane havde alt længe med bankende Hjerte staaet og lyttet udenfor Døren; da hun nu hørte Johans overgivne Latter, blev hun pludseligt let om Hjertet og raabte: „Men hvad er det dog, Du leer ad, min Dreng!“ og vilde lukke Døren op. Men Johan raabte hurtigt: „Bliv ude et Dieblif! jeg skal snart komme med den røde Mand selv!“ Derpaa saa han sig om i Kammeret, og blev blandt det øvrige Guds en gammel Sæk vaer; denne tog han, bredte den ud paa Gulvet, aabnede den og lagde en Pære, som han fra igaar havde gjemt i sin Lomme, langt inde i Sækken. Den røde Mand fulgte med sine levende Dine enhver af hans Bevægelser, og da han nu saa den grønne Kaiserinde ligge inde i Sækken, saa kunde han ikke modstaae Fristelsen, men gav et Spring ind efter den. Da var Johan heller ikke seen, men slog Sækken sammen over Hovedet paa ham, og sangen var han!

Imidlertid havde Ane været ovre hos Skorsteensfeieren, og da Johan, efter at have laaset Døren og puttet Nøglen i Lommen, kom ned i Stuen med sin Sæf, hvori den sprættende Gæst befandt sig, blev han modtaget af Hermansen og Madamen og Elisabeth med det Udraab: „Naa, hvad er det saa? lad os da see!“

Johan aabnede forsigtigt Sæffen og lod den røde Mand spadserere udenfor. Aldrig saasnart stod han paa Gulvet foran dem, saa tog han sin trefantede Hat af og hilsede paa Selskabet, som da ogsaa nu brast ud i en lydelig Latter, ligesom Johan.

Da Elisabeth saae den lille røde Mand, raabte hun strax: „Aa Gud! ham kjender jeg godt! Det er jo den lille Abekat, som gjorde de morsomme Kunster hos Beriderne!“

„Ja,“ sagde Johan, „den er vistnok lobet fra dem, medens de vare her, og de have sagtens ikke behandlet den bedre, end den lille Pige, Du veed nok!“ —

Efterat der nu var holdt Raad om, hvad her var at gjøre, og man var blevet enig, bandt Johan en Snor om Livet paa den røde Mand, og, fulgt af Skorsteensfeieren, bar han ham paa sin Skulder gjennem Byen hen til Borgermesteren. Paa Veien standsede Alle, Gamle og Unge, som mødte dem, og sagde til hinanden: „Jh! see, det er den røde Mand! ikke andet end det!“

Johan og Hermansen bleve førte ind i Borgermesterens Dagligstue, hvor Familien just sad og drak

Kasse, og her fortalte Johan i al Omstændelighed, hvad der var hændet ham. Fruen loe hjerteligt ved at see Den, der havde indjaget hende en saa stor Skræk; men hun var slet ikke vred; tvertimod forærede hun den røde Mand en Tvebak og et Stykke Suffer, og han tog galant sin Hat af, bukkede og takkede.

Da Johan i sin Beretning til Borgermesteren kom til at omtale Papiret og det lille Skrin, blev denne opmærksom. „Har Du det Papir hos Dig?“ spurgte han ham.

Johan fremtog strax Brevet, som han havde puttet i sin Lomme, og overrakte Borgermesteren det. Efterat denne havde gennemlæst det med stor Opmærksomhed, lagde han det igjen sammen med et veltilfreds Smil, hviskede et Par Ord til sin Kone, tog sin Hat og Stof og sagde til Johan og Hermansen, at han nok vilde følge med dem hjem til den afdøde Mester Svangs Huus. Idet han gik forbi sit Comptoir, kaldte han paa een af sine Skrivere og bad ham følge med.

Da de Alle vare komne til Bastebrostræde og vare stegne op paa Loftet i Bullebeis's Huus, aabnede Johan Døren for dem. Saasnart Borgermesteren saae det lille Skrin og havde optaget endnu et Par Papirer, som den røde Mand tilligemed Alt det Dvrige havde raget ud under Tagstraaningen, hvor det havde ligget skjult, sagde han til sin Skriver: „Der kan De see, Herr Poulsen! De har dog ikke søgt rigtigt. Der maatte en Anden til at finde! Kommer nu Alle ned, saa

skal jeg give Sagen en glædelig Fortklaring og lyffelig Ende!"

Herr Poulsen og Hermansen toge det lille Skrin, som var meget tungt, og bare det ned, og da Borgermesteren havde sat sig og gennemlæst de andre fundne Papirer, lagde han dem sammen og sagde, idet han lagde Haanden paa Bunken: „Her i disse Papirer findes fuldgyltige og tilstræffelige Beviser for, at Du, min lille Johan, er Mester Svangs Brodersøn, som den Afdøde havde taget taget til sig, efterat hans Broder paa en sorgelig Maade, den vi her ikke ville omtale, var kommet af Dage. Mester Svang skriver selv i eet af disse Brevskaber, at han vil, at Du skal eie Alt, hvad han efter sin Død efterlader sig. Vi troede i Begyndelsen, at han slet Intet eiede; vi søgte omhyggeligt i hans Gjemmer, fordi vi meente, at en saa flittig Arbejder og saa sparsommelig Huusholder, som han, dog maatte have lagt Noget til Bedste; men vi fandt Intet. Den røde Mand var heldigere end vi. Ubekatten, som af Natur er saa nysgjerrig, og som tillige sagtens har søgt et Smuthul for at slippe væk af sit ufrivillige Fangenskab, da Vinduet faldt i, den ragede alle de gamle Sager ud under Tagstjæget, hvor Mester Svang havde lagt dem, og slæbte da ogsaa derfra Skatten frem, nemlig det lille Skrin, hvori der, foruden Papirerne, laae disse sex smaa Boser. Ifølge Mester Svangs Brev skal heri findes lidt over tre tusind Daler i Solvmynt, som han Tid efter anden har fortjent og opsparet, og af Særhed eller

af Mistro til Andre har gjemt dem paa en saadan Maade. Det tilhører nu Altsammen Dig, Johan. Du maa nu ikke bilde Dig ind, at Du er blevet en rig Mand; men en ganske velhavende Dreng kan man nok kalde Dig. Hvad mener Du nu, min Dreng!" sagde Borgermesteren venligt smilende og flappede ham paa Rinden, „skulle vi saa tale med Skomagermester Jørgensen, om han strax vil tage Dig i Lære?"

Johan svarede Intet, men saa undseelig og forknødt ned for sig, medens Taarer fyldte hans Dine.

„For Dine Dine, Johan!" sagde Borgermesteren, „og vær ikke forsagt; det er kun mit Spøg. Du har jo selv forleden Dag sagt mig, hvad der var Dit Hjertes Dnske. Dette kan nu blive opfyldt, og det kommer nu kun an paa Dig selv, om Du med Tiden vil blive en dygtig Muurmester og selv bygge Huse. Skolelæreren, Herr Jensen, har sagt mig, at han altid har været meget vel tilfreds baade med Din Opførsel og med Din Flid. Bliv saaledes ved med Alt, hvad Du tager Dig for, saa vil det nok lykkes Dig. Jeg skal faae Landinspecteuren til at lære Dig at tegne, og jeg og Din Formynder, Herr Hermansen, som her staaer, vi skulle nok sørge for Dig forresten. Er Du saa glad?"

Men ligesaa stum og undseelig, som Johan havde været i sin Sorg, da han frygtede for Læsten, ligesaa taus var han ogsaa nu i sin Glæde. Naar man er rigtig bedrovet eller rigtig glad, kan man ikke altid hitte paa at sige Noget.

Den røde Mand, som paa en vis Maade havde fremstyndet Johans Lykke, forblev indtil videre hos Borgermesteren; og da Ingen forlangte ham udleveret, saa lod denne opreise i sin Gaard en Stang med en rund Briske foroven og et lille Træhuus ved Foden. I dette boede den røde Mand, og kunde, naar han lystede, med sin Lænke flattre op ad Stangen og sidde oppe paa Brikken; og her fik han i Begyndelsen mange Besøg af Byens Ungdom, der da altid trakterede ham med Frugt eller Brød, og morede sig over hans pudsiges Manerer og Kunster. At Johan og Elisabeth ikke forsomte saadanne Besøg, kan man da nok begribe.

6.

En halv Snees Aar efter denne Dag, paa en smuk Søndag Eftermiddag i August Maaned, vandrede en ung, velklædt Gaandværker ned ad Nykjøbings Slots-gade; det var Muursvend Johan Svang. Paa hans høire Arm støttede sig en nittenaarig Jomfru, der var iført en hvid Kjole, havde en Straahat paa Hovedet og pene smaa Dandseskoe paa Fodderne; det var Jomfru Elisabeth Hermansen. Alle Folk, som mødte dem, vendte sig, og betragtede med Fornøielse det smukke, unge Par. Bagefter kom Arm i Arm Elisabeths Forældre; Moderen med en straalende Kappe paa Hovedet, Faderen med sine stive Flipper om de velbarberede Kinder. De vare Alle paa Vej til Borgernes Skovbal, som skulde holdes i Syttoste Skov.

Den gamle Ane sad imidlertid velbehageligt ved
sin Kaffekop i sit lille Kammer i Hospitalet, og den
røde Mand sad i Borgermesterens Gaard og gnavede
paa en Sommerpære.

En Sang.

Morgenstund

Med Guld i Mund!

Du reiser os af Dvalen!

Duggens Perler tindre smukt

Paa Engen og i Dalen!

Blomsten strømmer ud sin Lugt,

Sin Binge strækker Svalen;

Hvert et Hjerter er opluft

Og der er Liv i Talen!

Middagsstund!

Uf Hjertensgrund

Vi hilse Dig med Glæde.

Lysteligt ved Dug og Dist

Vi Alle tage Sæde;

Koen faaer sin Havrevist

Og Duen Korn til Væde;

Buddelhunden nok saa frist

Bed Bordet er tilstede.

Aftenstund!

I søden Blund

Du lægger Mark og Enge;
Mand og Biv og Griis og Faar,
Smaaapiger og Smaadrenge,
Alle nu til Hvile gaaer,
Hvortil de nok kan trænge, —
Helfst den gode Ploughest, naar
Den trællet har saa længe.

Midnatstund!

Nu vaager kun

Den, som er piint af Sorger! —
Sønnen vandrer mild og tyst
Til Hytten og til Borgen,
Deler ud sin Kraft og Trøst
Betænksum og forborgen;
Haabet drømmer i hvert Bryst
Alt om en deilig Morgen!

To. Benner.

1.

Min Fader var en rig Godseier; han eiede Hamlinggaard, der, som man veed, ligger i en meget skovrig Egn i een af Provindserne. Den havde forhen tilhørt en, nu uddød, adelig Familie. Han havde havt gode Raad til at holde Lærere til at undervise mig hjemme; men desuagtet sendte han mig dog i mit tiende Aar til en latinsk Skole i en Kjøbstad, som laae nogle Miil borte fra hans Gaard. Han meente nemlig, at det var godt for Drengene tidligt at komme i Samqvem med deres Jævnaldrende og Ligemænd, vænne sig til at taale lidt Modgang og lære at snøe sig i vanskelige Tilfælde, hvilket man i Hjemmet ikke saa let kunde øves i.

Medens jeg gif i Skole, havde jeg Logis hos en Kjøbmand. Det var en rar Mand og min Fader meget hengiven; thi alle de Varer, som hjemme brugtes, bleve kjøbt hos ham, og han solgte min Faders Korn, Stude og andre Gaardens Frembringelser. Han sørgede desaarfsag paa bedste Maade for mig, og gjorde Alt for at glæde

mig, og især i Begyndelsen af mit Ophold i hans Huus bestræbte han sig for at faae mig til at glemme, at jeg var borte fra det kjære Hjem.

Da jeg første Gang forlod mine Forældre for at begynde min Skolegang, havde min Fader, ifølge mit Ønske, medgivet mig en Hundehvalp af en fortrinlig Race; dog blev det mig sagt, at jeg kun maatte beholde den under den Betingelse, at min Bert, Kjøbmanden, ikke havde Noget derimod. Fra dennes Side var der imidlertid saa lidt i Veien for mit Ønskes Opfyldelse, at han endog selv med Raad og Daad var mig behjælpelig til at opflække og siden afrette min firbenede Ven, da denne var voget og blevet stor. Thi stor blev han og stærk som en Løve, og havde næsten ogsaa samme Lød. Det var en grulbruun Bulbider, med et stort, bredt Hoved, nedhængende Guffer, løftet Snude og pragtfulde lange Øren. Naar han stod ved et Theebord, kunde han med Magelighed lægge Hagen paa Bordet og slukke Glødepletterne af og snappe et Stykke Sukker, for hvilken Nydelse han havde megen Smag; og da engang Kjøbmandens yngste Datter, en lille Pige paa tre Aar, kom til at staa bag ved ham, medens han just venligt og stærkt logrede for mig, saa feiede han hende omkuld paa Gulvet med sin Hale saa let, som det havde været en lille Kugle. Som alle store Hunde pleie, var ogsaa han af et fredeligt og roligt Sindelag, taalte, at Store og Smaa legede med ham, og gjorde Ingen Fortrød; og ud af hans klare Øine lyste der saa megen Ærlighed,

Trofskab og Tillid, at man ret kunde glæde sig derover. Men — at komme mig for nær med fiendtlige Rader, det var ikke raadeligt; dette var det eneste Tilfælde, hvori han slet ikke forstod Spøg. Mig elskede han, mig fulgte han, mig opsogte han, hvor jeg saa var at finde; naar jeg læste, laae han under Bordet og jeg satte mine Fødder paa ham. Kun paa Skolen kom han aldrig; det var ret ligesom om en Naturdrift sagde ham, at det ikke gif an.

Da han efter eet Aars Forløb var blevet fuldvoksen, havde aflagt Lapsenoderne og lært noget Rettskaffens, fik han Halsbaand paa. Een af mine Tanter, som holdt meget baade af mig og af Hunden, forærede mig det i Anledning af min egen Fødselsdag. Det var af sort Saffian, stærkt beslaaet med Sølv, og midt paa stod med smukke Fraktur-Bogstaver af samme ædle Metal et Vers, som Tante selv havde lavet:

„Navnet Sultan fører jeg,
Anton Nord tilhører jeg.“

Vi levede, som sagt, uadskilleligt sammen og elskede hinanden næsten som to Brødre. Dog dette vort lykkelige Samliv havde nær taget en bedrovelig Ende; og det er egentlig denne lille Begivenhed fra mit Barndomsliv, som jeg her vil fortælle.

2.

Et Marked i en Kjøbstad er altid en stor Festdag. Byen selv faaer paa en saadan Dag et ganske forandret

Udseende. Alle de fremmede, hidkomne Kjøbmænd saavel som en Deel af Byens egne Handlende og Haandværkere forvandle Torvet til en lille broget By af Telte, i hvilke tusind Slags Varer, lige fra de groveste til de fineste, findes fremlagte, ophængte og udstillede saa indbydende, som muligt. Fra Omegnen strømmer Folk til i Skareviis tilføds, tilhest, tilvogns og fylde tilligemed Byens Indbyggere Gaderne og Torvet, og stimle sammen om de pyntede Boutiker og ved de Telte, Indeluffer og Skuur, hvor der er Noget at see eller høre. Her fremvises vilde Dyr; hist dandses paa Line; paa et tredie Sted vise Kunstnytttere og Kraftmænd deres vidunderlige Færdigheder; og, findes der hændelsesviis Zigeunere i Omegnen, saa undlade de sjelden at indfinde sig, baade for at fortjene sig lidt ved at spaae og dandse for Folk, ved at spille paa Githar og Violin og — ved at stjæle. Dette Sidste skulle de især staae sig godt ved.

Det var just Sommermarked i den By, hvor jeg nu alt paa tredie Aar havde gaaet i Skole, og mine Forældre og min lille Søster vare ogsaa komne hid, deels for virkeligt at gjøre alskjønns Indkjøb og deels blot for ogsaa at tage hele Lystigheden i Diesyn og med det Samme besøge gode Venner. Skolen havde naturligviis Lov, og jeg vandrede og drev da hele Dagen omkring med min lille Søster ved Haanden og min store Hund søkkende i Hælene paa mig, og besaae Boutikerne, spiste Frugt og Kage, hvoraf der var Overflod, horte paa Musikken, hvor den fandtes, var inde hos Beriderne og

i Fjællebodtheatret, — fort sagt, nød Livet paa bedste Maade!

Genimod Aften var jeg kommet ud lidt udenfor Byen paa et Sted, hvor der stod nogle ældgamle Lindetræer, Bevninger af en Allée. Her drev Zigeunerne deres Bæsen. En Mængde nysgjerrige Tilskuere havde omringet disse underlige Folk. Man veed ikke med Bestemthed at sige, hvorfra de stamme. For nogle hundrede Aar siden viste de sig for første Gang i Europa, og have siden i større eller mindre Skarer opholdt sig i næsten alle europæiske Stater. De forstaae og tale vel de Landes Sprog, hvor de opholde sig, men have tillige et Tungemaal, som de bruge indbyrdes, og af dette Sprogs Beskaffenhed troer man at kunne bevise, at de stamme fra Hindostan. De have egne Sæder og Skikke, som i mange Henseender ere besynderlige og toileløse; de leve gjerne under aaben Himmel, naar Aarstiden tillader det, eller i Jordhuler og Telte; og de vandre fra eet Sted til et andet uden at skjøtte om en fast Bopæl. Deres Hud er brunn, Haaret og Dinene fulsorte, Tænderne sneehvide, og deres Legemer ere for det Meste ranke og velvorne. Tillige have de en stor Myghed og Smidighed i Lemmerne, ere livlige og raske i deres Bevægelser, hvorfor de ogsaa befindes meget duelige til Dands, Riden, Line-dands og andre legemlige Øvelser. Til Musik have de stort Næmme. Forresten ere de at betragte som halvvilde og man kan vel have Grund til at vogte sig for dem, da de uden Betænkning paa enhver Maade listigen søge

at gjøre sig til Giere af Andres Gods, vel at mærke, naar dette kan skee uden Fare; thi feige ere de og over al Maade bange for deres Skind. Deres Gang til at stjæle er saa bekjendt, at mangt et Tyveri bliver skrevet paa deres Regning, som de ikke have begaaet. Saaledes hændtes det engang, at en Hjort var blevet stød i min Faders indelukkede Dyrehave. Skovfogden anklagede Gen af den Flok Zigeunere, som just paa den Tid drev om Egnen. Stafken blev grebet og ført til min Fader; og det var hans Lykke. Min Fader bragte det nemlig paa en snild Maade til Bished, at ikke Zigeuneren, men hans egen Skovfoged havde begaaet Tyveriet. Denne blev straffet og Zigeuneren slap fri for den Gang.

Af disse Landstrygere havde ogsaa nogle Familier, bestaaende af Gamle og Unge, Mænd og Qvinder, til et Antal af halvanden Snees, indfundet sig ved Markedet og drev nu deres Gjøglerier under hine omtalte Linde-træer udenfor Byen. Her stod da ogsaa jeg og saae med stor Forbauselse paa den siirlige, smidige og faade Dands, som en ung Karl og en smuk ung Pige opførte. De slog Castagnetter dertil, medens et Par Andre spillede paa Cithar og Violin. Da sølte jeg mig med Get berørt paa Armen; jeg dreiede mig til Siden og saae en lille Zigeunerpige, omtrent paa min Alder, staae foran mig. Om Hovedet havde hun snoet et mørkerødt Silke-tørklæde; under dette hængte hendes beegsorte Loffer som smaa Snoge omkring Ørerne og ned om det brune Ansigt. Hendes øvrige Dragt var en mørkeblaa ulden Kjole

og — bare Fodder. Smilende over hele Ansigtet, saa at man saa hendes blandende hvide Tænder mellem de røde Læber, neiede hun dybt for mig og stirrede paa mig med sine to sorte, listige Dine.

„Lille, smukke Junker!“ sagde hun ydmyg og sledende, „læg noget Blankt i min Haand, saa skal jeg sige Dig Din Lykke!“

For en Skilling vilde hun forudsige mig min Fremtids Skjæbne.

„Hvad hedder Du?“ spurgte jeg, idet jeg ragede i min Lomme.

„De kalde mig Kirja, min naadige Junker!“ svarede Pigen neiede, „Kirja betyder en Myre. De kalde mig Myren, fordi jeg er saa gesvindt, sige de!“

Jeg fik et nyt Markstykke op af Lommen og lagde det i hendes lille, sortebrune Haand, som hun stadigt havde holdt frem; og medens jeg bestandig endnu holdt min lille Søster ved min venstre Haand, aabnede jeg den høire og overlod den til den lille Høj, og hørte naturligvis heel nysgjerrig paa, hvad hun sagde mig. Og hun sagde Meget! og en stor Lykke forudsagde hun mig! Hendes Tunge standsede ikke et Dieblik, medens hun, som man siger, lovede mig Guld og grønne Skove; og efter enhver Sætning slog hun sine skjelmagtige, stikkende Dine op paa mig, for at see, om jeg ogsaa var kjønt opmærksom. En stor Sværm Mennesker, hvoriblandt ogsaa nogle Zigeunere, havde lidt efter lidt trængt sig sammen omkring os; den lille Spaagvinde sluttede sin Spaadom

med et Dast i min Haand, neiede dybt og snoede sig smidig som en Slange ind gennem den tætte Kreds hvori vi stode. Jeg banede mig ogsaa en Vej og gik ind i Byen med min Søster. Mine Forældre havde ventet paa os; de stode alt færdige til at kjøre hjem; og fort efter vare de ogsaa paa Veien.

Nu først bemærkede jeg, at min Ven ikke mere fulgte efter mig. Jeg søgte ham overalt, jeg spurgte Enhver, jeg mødte paa Gaden, om han ikke var seet, men forgæves; han var intetsteds at finde. Da jeg saaledes tvivlsraadig og bedrovet længe havde løbet om, var jeg tilsidst kommet til Byens ene Port. Her henvendte jeg mig ogsaa til Portbetjenten, som stod udenfor sin lille Bolig, og spurgte ham, om han ikke havde seet min — i hele Byen velbekjendte — store Følgesvend?

„Nei, ikke for nylig,“ svarede Betjenten; „jeg saa nok, at den fulgte bag efter Dem, da De for en Times-tid siden gik her ud forbi; men da De kom tilbage, var den ikke med Dem.“

„Gud veed, hvor han er blevet af!“ raabte jeg be-flemt og forsagt, „han pleier aldrig saaledes at gaae bort!“

„Hør, sig mig,“ sagde Manden, „hvor var De henne for, da De gik her ud ad?“

„Jeg stod længe med min Søster histnede under de gamle Lindetræer og saa paa Zigeunerne, som dandsede der!“ svarede jeg.

„Beed De hvad!“ vedblev Betjenten, „saa kan det

saamæn gjerne være, at den er fulgt med Overforsteren, som netop red herigjennem og hjemad paa samme Tid. Han havde et Par andre Hunde med sig, og Hunde søge jo gjerne hinandens Selskab. Men saa kan De jo være ganske rolig, saa faaer De den nok igjen i Morgen eller een af Dagene!"

Uden at oppebie flere Troste=Ord af Manden var jeg allerede i eet Spring udenfor Bommen. Min Utaalmodighed og Værgelse tillod mig ikke at bie til „i Morgen eller een af Dagene“, og paa den løse Formodning, at Hunden virkelig var rendt med Overforsteren, som boede et Par Miil fra Byen inde i en stor Skov, begav jeg mig i fuldt Lob paa Veien uden at see mig om eller betænke, hvad jeg gjorde.

3.

Det var en smuk Sommeraften. Solen var alt gaaet ned, da jeg, efterat have fulgt Landeveien henved en halv Miil, dreiede ind i Skoven, gennem hvilken en Godsti hurtigere vilde føre mig ad en Gjenvei til Overforsterens Bolig. I Skoven var det tyst og stille; Fuglene vare alt gangne til Ro, og det tætte Lob paa de majestætiske Ege- og Bøgetræer udelukkede næsten ganske Aftenrødens sidste, svage Skjær. Men da jeg troede at kjende Veien noie, saa lod jeg mig ikke forbløffe af Mørket eller afholde fra at forsætte min Vandring. En halv Time omtrent havde jeg saaledes gaaet, som jeg meente, paa den rette Sti, da det med Eet faldt mig ind: „hvad

om Du nu gaaer og farer vild, og ikke i rette Tid kommer til Dverforsterens Huus!" Denne Tanke bragte mig til at standse et Dieblif. Jeg havde løbet saa stærkt, at jeg næsten var aandeløs; det var nu saa stille og tykt i Skoven, at jeg ikke hørte andet end mit Hjerte, som bankede heftigt. Jeg bukkede mig og besølte Jorden, hvor jeg stod; det kom mig for, at jeg var kommet bort fra den betraadte Sti og nu stod i det frodige Græs. Denne Opdagelse forvirrede mig endnu mere, og istedetfor strax at gaae i lige Linie, for at komme til en Udgang af Skoven, vendte jeg mig snart til høire, snart til venstre Side for muligen at finde den forladte Sti. Tilfældt gav jeg mig til at løbe, men forstørrede derved mit Uheld; thi snart forvirklede jeg mig i Tjørnebussene, snart faldt jeg over Træernes tykke Rodder. Da jeg ved en saadan Leilighed engang tabte min Hue og bukkede mig for at tage den op igjen, syntes mig, at jeg langt borte hørte en Lyd, som af en Menneskestemme. Jeg stod stille og lyttede med tilbageholdt Aandedræt. Efter et Par Secunder hørte jeg en lignende Lyd i samme Retning; didhen styrede jeg da mine Fjed, i det Haab at træffe paa Foll, der kunde vise mig Veien. Jo længere ind i Skoven jeg kom, jo tydeligere lod Stemmen og snart kunde jeg endog skjelne flere. Pludselig tindrede gjennem Krattet et svagt Lysglimt; det forsvandt og viste sig atter, alt efter som jeg nærmede mig. Jordsmonet begyndte at høine sig, jeg mærkede, at jeg gik op ad Bakke, og efterat have arbeidet mig gjennem nogle tætte

Buske, maatte jeg tilsidst mere flavre end gaae op ad en Banke, der var begroet med kort Lyng og temmelig steil, og bag hvilken det omtalte Lys skinnede stærkt. Endelig stod jeg da paa den øverste Rygning, bag ved en Hvidtjørnbusk, og kunde see ned paa den anden Side, og her frembød sig for mine Øine et Syn, der baade ængstede mig og dog tillige i høieste Grad fængslede min Aysgjerrighed.

4.

Jeg kunde oversee en lille, snever Dal, der paa de tre Sider var omgivet af Høie; disse vare bevogede med svære Bøgetræer, hvis brede Kroner ludede ud over Skraaningerne. Paa den fjerde Side gik den i en jævn Skraaning ned mod Skovens Tykning. Midt i Dalen brændte der to Baal, over hvilke der paa opreiste Suler med Tværstænger paa, hængte store Rjedeler og kogte, saaat Dampen steg høit i Luften. Rundt om disse Baal laae, stod og bevægede sig en broget Brimmel af Mennesker, i hvilke jeg strax gjenkjendte de saa berøgtede Zigeunere. Gamle, sortebrune Qvinder syslede ved Rjedlerne; unge Evende og Piger laae paa Ryggen, mageligt henslængte i den bløde Lyng; en Mængde Børn sad ved Baalene og legede med hinanden; Mændene sadde paa Gul og fladdrede ivrigt i et mig uforstaaeligt Sprog. Næsten Alle uden Undtagelse, Gamle og Unge, dampede af smaa, korte Tobakspiber, hvilket især flødte de unge Pigebørn meget snurrigt. Paa en Træstub sad en Karl og en

Pige og spillede smukt paa Cithar og Violin. Mellem to store Buske var der opreist to Telte af pjaltet og flirket Lærred.

Mit Die foer fra den ene Gjenstand til den anden og jeg vidste ikke ret, om jeg skulde bede dem vise mig Bei, eller strax liste mig bort. Da fik jeg Die paa Noget, som laae udenfor eet af Teltene og som tiltrak sig min Opmærksomhed. Da jeg saa nylig var kommet ud fra Skovens Bælmørke, saa kunde jeg ikke strax skjelne ret tydeligt, hvad det var; men lidt efter lidt saae jeg skarpere, og opdagede da til min store Forundring og Glæde, at det var min kjære Sultan. Jeg var endnu ikke kommet til fuldkommen Bished herom, da Hunden ganske langsomt og, som det forekom mig, bedrovet reiste Hovedet i Beiret, saae sig om, og lagde sig derpaa igjen i sin forrige Stilling.

Nu kunde jeg ikke styre mig længer, men raabte af fuld Hals: „Sultan, ici!“ — og langt inde i Skoven gjentog Echo: „Sultan, ici!“

Aldrig saasnart havde Hunden hørt min Røst, før han gav et mægtigt Sæt i Beiret og sprængte det møre Heeb, hvormed han var bundet, foer tvers igjennem den leirede Sværm, rendte en gammel Kjærling overende, saa at hun nær var styrtet paa Jlden, sprang over Hovedet paa to, tre Zigeuner=Drenge, og i et Par Spring var han hos mig paa Heien, jamrende og jublende af Glæde over at see mig igjen.

Men mit Raab havde ikke blot bragt Hunden paa

Benene; ogsaa den hele sorte Bande var, ligesom rørt af et electrisk Slag, faret op fra sit magelige Leie, og alle de brune Ansigter og de tindrende Dine vendte sig mod mig. Fem, sex unge Mænd fravlede op ad Bassen og nærmede sig til mig; men et mægtigt Bov! fra Sultans Strube og et kjæft Spring af ham imod dem, holdt dem i en ærbødige Afstand. Sultan stillede sig ved min Side, saae op til mig og logrede med Halsen, ligesom for at indgyde mig Mod; og bange var jeg i Grunden heller ikke nu, da jeg havde ham til min Beskyttelse.

I det Samme traadte en lang Mand, iført en kort, rød Kappe og med en besjædret Hat paa, ud af et af de omtalte Telte. Det var rimeligviis Bandens Anfører, eller Hertug, som de ofte kalde ham. Han raabte et Par Ord til de unge Evende, som stode i min Nærhed, og strax traf disse sig tilside. Med en Bøsse, som han holdt i Haanden, pegede han op mod mig og raabte barsk: „Kom her ned, eller jeg skyder Bæstet!“

Bed disse Ord kastede jeg mig uden Betænkning paa Knæ foran Sultan og slog begge Armene om hans Hals.

Et almindeligt Udraab fra hele Flokken bragte den vrede Mand til at sænke sin Bøsse; men han gjentog atter sin Trudsæl: „Kom her ned, eller jeg skyder!“

Jeg vovede ikke at flygte, hvor gjerne jeg end vilde, og jeg adlød da altsaa tvunget af Nødvendigheden hans Befaling. Langsomt steg jeg ned ad Skraaningen, me-

dens jeg dog forsigtigviis vedblev at holde fast i Enden af det Reb, som var bundet om Sultans Hals. Hunden fulgte mig villigt, men stadigt knurrende; — det lød som en fjern, dæmpet Torden.

„Hvad vil Du her?“ spurgte den kjæmpestore Mand med et vildt Blik, da jeg nede ved eet af Baalene stod foran ham, med Hunden ved min Side.

„Jeg søgte efter min Hund; jeg var paa Veien til Dverforster Stein, men jeg er faret vild!“ svarede jeg uden Frygt.

„Er dette den Hund, Du søgte?“ vedblev Hertugen, idet han saae skarpt paa mig.

„Jeg søgte denne Hund,“ sagde jeg og pegede paa Sultan, som meget næsviist og uærbødigt gloede op og ned ad Kjæmpen, „som I seer, lystrer han mig, han tilhører mig, og han bærer mit Navn paa Halsbaandet!“

„Paa Halsbaandet?“ raabte Hovedsmanden med et ondt Griin over hele Ansigtet, „den har jo intet andet Halsbaand end en Stump af en gammel Grime!“

Jeg saae med Bedrøvelse og Forbittrelse, at han han sagde sandt; det smukke Halsbaand med Solbesslag og Bers paa var borte! Dog var jeg saa flog for det første at holde mig i Skindet og tie stille, skjøndt jeg jo nok strax begreb, at maaskee netop Halsbaandet fornemmelig havde loffet Zigeunerne til at stjæle Hunden.

„Gi! see, see! lille Junfer!“ vedblev den store Mand i en spodst Tone, „det lader dog til, at Sagen ikke

hænger saa gaanske rigtigt sammen! Var det Din Hund, saa maatte den jo have Halsbaandet paa!"

Før mit uerfarne Hjerte var denne Frækhed for stærk. Blodet steg mig til Hovedet og i min Hidsigthed gjentog jeg: „Som I seer, kjender Hunden mig; den er kommet bort fra mig paa Markedet, da jeg netop stod uden for Byen, hvor ogsaa I vare! Den, som har taget Hunden, har vel ogsaa taget Halsbaandet!"

„Hvad for Noget, lille Junker!" skreg Zigeuneren rasende, „tyvter Du mig? Jeg skal lære Dig" — og med disse Ord strakte han Armen ud og greb efter mig. Men i samme Secund laae han ogsaa baglænds paa Jorden og Sultan ovenpaa ham med Gabet over hans Strube. Der opstod en almindelig Larm og Stoi i Leiren. Alle raabte og skreg i Munden paa hinanden: „Slaae Hunden ihjel! Skyd ham! Slaae!" men Ingen vovede at nærme sig enten til den eller til mig, som viseligt holdt mig i dens Nærhed.

Da traadte en ældgammel Kvinde frem af Sværmen og nærmede sig til mig. Hun stottede sig til en Knortekjæp og rystede af Wlde. Hendes Ansigt var brunt og rynket som garvet Saalelæder; men Dinene havde endnu deres fulde Liv og Jld. Hun blev staaende et Par Skridt fra mig og tiltalte mig med en raa og kraftig Stemme, men i meget søde og smigrende Udtryk: „Min gyldne Søn! Rald paa Dit stærke Dyr, at det ikke skal tage Livet af Benzal, vor Hertug! Var ikke haard mod Din Djenerinde! See her," vedblev hun, idet

hun brød en Tvebak i to Stykker og med udstrakt Haand bød mig en Halvpart, „bid af mit Brød, saa er Du min Gæst, og Ingen her tør vove at tilføie Dig noget Dndt!”

Jeg modtog Tvebakken, som hun rakte mig, og bed virkelig strax deraf med Glæde; thi jeg var meget sulten. Derpaa vendte jeg mig til Sultan, der endnu bestandigt knurrende, holdt den stærke Mand i Fangenskab. Han havde ikke vovet at røre sig, af Frygt for at vorde sonderrevet. Paa mit Vink gav Hunden strax løs og stillede sig atter ved min Side og saae op til mig, om han havde baaret sig rigtigt ad. Hovedsmanden reiste sig ganske forpjusket og forstumlet, og tilkastede mig et bister, skummelt Blik, idet han sagde: „Den Spads kunde maa-skee komme Dig dyrt at staae!”

„Na, nei vist ikke! Det kommer ham slet ikke dyrt at staae, Benzell!” hørte jeg en mig velbekjendt, næs-viis Stemme pludseligt at raabe. Det var Kirja, den gesvindte Myre, som meget kjæphoi stillede sig frem for den forbittrede Mand. Hun vedblev: „Skal vi vædde, Du rækker ham endogsaa strax Haanden til Forlig og lover ham alt Godt! Du veed ikke, hvem han er; det er Herremandens Søn paa Hamling, seer Du!”

Benzell gloede paa mig med store Dine. „Er Du Jorddrootten Nords Søn paa Hamling?” spurgte han i en noget mildere Stemning.

„Ajel Nord paa Hamling er min Fader!” svarede jeg.

„Saa skal Du nyde Fred og Velsignelse hos Skovens Folk,” vedblev Benzal; „Du kan gaae eller blive her, der skal intet Haar frummes paa Dit Hoved. Din Fader har været god mod mit Folk; det glemme vi aldrig! Tag Din Hund og gaae!”

„Han skal ikke gaae gennem den vilde Skov i Nattens Mulm,” sagde den gamle Kone. „Natten er ingen Mands Ven; om en Stund vaagner Lærken og Skovduen, om en Stund tændes det store Lys i Øst; da kan han finde sin Vej og naae sin Dørtærskel. Her skal han først mættes og hvile! — Sid ned her,” vedblev hun til mig og pegede paa en Tue, der var bevoget med Lyng, „og spis og drif med os!”

Hele Leiren havde nu igjen faaet sit fredelige Udseende; Enhver havde atter søgt sit Hvilested og begyndt sin forrige Syssel. Den gamle Kone bragte mig noget Mad paa en Tintallerken; men jeg kunde ikke overtale mig til at smage derpaa, jeg væmmedes derved, da jeg vidste, at de ofte tillavede deres Spiser af faldet Dvæg, selvdøde Sviin og andet deslige. Jeg noiedes derfor med et Par store Tvebakker, hvilke jeg deelte med Sultan, der knurrende ogsaa havde tilbageviist Alt, hvad Zigeunerinden havde budt ham. Kun af min Haand vilde han modtage sit Foder; og nu sad han nok saa trostigt ved Siden af mig, smadskede og sliffede sig om Snuden og daskede med sin lange Hale i det raslende Løv saa veltilfreds, som om Intet var passeret.

Selv var jeg derimod ikke saa rigtig glad. Det

løb mig nemlig om i Hovedet, at Halsbaandet var borte, og at man slet ikke talte om at skaffe mig det igjen; og jeg torde ikke røre ved den Sag. — Medens jeg saaledes sad og tyggede paa min Tvebak og min Uergrelse, mærkede jeg, at Noget listede i Græsset bag ved mig. Jeg dreiede Hovedet og blev vaer, at det var Kirja, den lille Myre. Hun smidskede til mig og sagde sagte: „Tor jeg sidde lidt hos Dig, min smukke, naadige Junker! uden at blive slugt af Bæstet der!“

„Ja, vær saa artig!“ svarede jeg noget mut, og derpaa satte hun sig paa Huf ved Siden af Tuen, hvorpaa jeg havde Sæde. Efterat have sagt et Par ligegyldige Ord, saae hun sig først forsigtigt-om, og hviskede derpaa hurtigt og i den sedskeste Tone: „Det smukke Halsbaand til Hunden skal Du nok faae igjen; det lover jeg Dig! Den lange Jonathan, som ligger histovre og gaber over sin Røgpind,“ — hun meente hans Cigar — „har taget det, det veed jeg; men jeg veed ogsaa hvor det ligger, og Du skal nok faae det, hvis Du vil give mig lidt for det! Men forsigtigt!“ lagde hun hurtigt til.

Jeg saae mig om, og da jeg troede os nogenlunde ubemærkede, puttede jeg Haanden langsomt i Lommen, samlede i Stillehed alle de Smaaskillinger, som jeg endnu havde tilbage af mine Markedspenge, og lod dem sagte glide ned i Kirja's Haand, som hun havde lagt dybt nede mellem Lyngen. Ræppe følte hun Solvet mellem sine Fingre, før hun knugede Næven sammen og slog en

skingrende Latter op. Jeg troede naturligviis, at hun gjorde Nar af mig og vilde forraade mig; dog lod det til, at Latteren kun var en Uttring af Glæde over Pengene, hun fik, eller ogsaa hun derved vilde afdrage Opmærksomheden fra, hvad der foregik. Efterat have siddet en Stund hos mig og sladdret mig Noget for, gik hun atter bort og gav sig i Lav med de Andre. Det lod ikke til, at hun tænkte paa Halsbaandet.

Mit tarvelige Aftensmaaltid var endt, jeg samlede de sidste Krummer af Tvebakken i den hule Haand og heldte dem i min Mund, medens jeg lod mine Dine glide over de forskjellige Grupper omkring mig. Ingen syntes videre at lægge Mærke til mig, en stor Deel sov allerede. Nu da jeg i mere Rolighed kunde see mig om, gjenkjendte jeg Stedet, hvor jeg saa ofte før havde leget med mine Skolekammerater. Naar vi stundom i Følge med vore Lærere gjorde lange Skovvandring, havde vi valgt denne Dal til Hvileplads, og jeg vidste derfor ogsaa, at der ikke langt derfra fandtes en Kilde med klart og godt Vand. Hvor gjerne var jeg nu ikke gaaet derned til Kilden for at slukke min brændende Tørst, som efter det tørre Brød nu især blev ret solelig. Men jeg torde ikke røre mig af Pletten, trods alle de skønne Løfter, man havde givet mig; især frygtede jeg for, at man atter skulde faae Hunden fra mig. Medens jeg tænkte paa Alt dette, saae jeg den gamle Mutter igjen at nærme sig til mit Stade; hun bar med Forsigtighed et stort Tinkrus, der var svingende fuldt, og rakte mig det med

de Ord: „Du har spist af mit Brød, min gyldne Junfer! Drik nu af mit Bæger og sluk Din Tørst, at Dit Hjerte kan sove roligt!”

„Er det Vand?” spurgte jeg hurtigt.

„Det er reent Vand,” svarede hun, idet hun traf sin tandløse Mund til et Griin, „men jeg har kommet Noget i for at give det en mild Smag!” og satte med disse Ord Bægeret for Bunden og tog en Slurk deraf.

Det var mig vel drøit nok at drikke bagefter en saadan Mund; men imidlertid var min Tørst saa pinefuld, at jeg dog overvandt min Væmmelse, modtog Bægeret af hendes Haand og nippede af dets Indhold. Det var en iiskold Drik, der havde en ubetydelig Smag af Surt og Sød, som ikke var ubehagelig. Da jeg troede at kunne være sikker paa, at der ikke var Brændevin eller noget saadant Stærkt deri, saa tomte jeg Kruset til Bunden, og følte mig ved denne Lædskelse snart ligesom nysødt. En underlig, mig forhen ubekjendt kraftig Varme strømmede gennem mine Arer, og gjorde, at mit Hjerte bankede let og glad. Jeg gav mig til at kneise og see mig om med langt større Sikkerhed og Frihed, end før; og hvis jeg ikke havde følt mig noget stiv i Benene af den lange og hurtige Vandring samt af Dagens øvrige Besvær, var jeg vist sprunget op og havde spadseret omkring. Nu derimod lagde jeg mig tilbage med Hakkens paa Sultans Hofte og figede op til den mørke Himmel og de klare Stjerner, som tindrede mellem Bøgenes Toppe. De tvende Baal begyndte at

synke og gaae ud; Gen efter Anden listede Zigeunerne sig til Hvile; langt inde i Skoven hørtes af og til Lyd, som Skrig af eet eller andet Dyr! Jeg følte mig saa inderlig vel tilfreds, hele Verden var mig saa viid. og jeg loe endogsaa et Par Gange, saa det klukkede i mig, uden egentlig at vide, hvoraf. Til sidst luffede jeg mine Dine i den Hensigt ret i Mag og usforstyrret at tænke paa, hvad jeg den Dag havde oplevet og hvor morsomt det vilde være næste Morgen at fortælle! Sønnen tog mig naturligviis strax.

5.

I Drømme forekom det mig, at der stod Gen ved min Side, som med en Langsang vilde sauge mig tværs over min Mave; og da jeg hverken kunde lide det eller vilde taale det, saa sprang jeg op — og vaagnede. Det var Sultan, som var kjed af, at jeg sov saa længe, og som nu stod og skræbede mig med den ene Forpote over Maven, for at faae mig vækket, medens han Tid efter anden udstødte et lille Bjef, der skulde udtrykke hans Utaalmodighed.

Hvor forundret blev jeg ikke ved at finde mig ganske alene i den grønne Skov. Alt hvad der var foregaaet, var mig som en Drøm, og jeg maatte i første Dieblif samle mine Tanker, for ret at forstaae, hvorledes jeg var kommet her. Solen stod allerede høit paa Himlen og Fuglene sang af alle Kræfter. Zigeunerne vare borte; af dem var der intet andet Spor tilbage end det rundtom

nedtraadte og nedliggede Græs, hist og her nogle Pjalter, samt Alfen af de to store Kjøkkenbaal. De havde formodentlig meget tidligt afbrudt Teltene, samlet deres Sager og vare dragne bort uden at sige mig Farvel. Jeg havde sovet saa haardt, at jeg Intet havde fornummet til deres Opbrud; og jeg fattede desaaarsag stor Mistanke til Beskaffenheden af den Vædsfedrif, som den gamle Kone havde credentset mig.

Det Første, jeg tænkte paa, var Kirja og hendes Løfte at skaffe mig min Hunds Prydelse tilbage. Det lod til, at hun havde bedraget mig, og jeg reiste mig sukkende fra min grønne Seng. Da følte jeg Noget, som dinglede mig om Halsen, jeg greb derefter: det var Halsbaandet! Hun havde dog holdt sit Løfte; hvad der var stjaalet fra mig, det havde hun igjen stjaalet til mig, og saa havde hun tilsidst i Dvergivenhed og Skjelmeri gjort sig en Fornoielse af at binde Baandet om min Hals. Og glad var jeg!

Sultan fik strax sit Ordensbaand paa, og efterat vi Begge i Selskab havde toet os og stillet vor Tørst ved den omtalte Kilde i Nærheden, begave vi os rask paa Hjemveien, Begge vistnok drevne af een og samme Længsel, nemlig efter Mad!

Da jeg var kommet hjem, fik jeg naturligviis en dygtig Rivaf først af min faderlige Bert, Kjøbmanden, der hele Natten for min Skyld havde været i den dødeligste Angst; og siden af Rectoren og Adjunkterne paa

Skolen, deels fordi jeg kom for silde og deels fordi jeg ikke kunde et Ord af mine Lectier.

Hvorledes det forresten var gaaet til og havde været Zigeunerne muligt at stjæle og bortføre den store og stærke Sultan, var baade mig og alle Andre en Gaade. Den Eneste, som havde kunnet løse os denne Gaade, kunde desværre ikke tale.

Anmærkning for Kjøberen.

Af en ældre, tydt, for smaa Børn indrettet Læsebog, hvis Forfatters Navn jeg ikke kan anføre, da Titellbladet mangler i det eneste Exemplar, jeg har kunnet faae i Hænde, har jeg taget Stoffet til „En vidunderlig Hændelse“ og „Det bortkomne Skind“; „Musen i Besøg hos Frøen“, „Huset i Skoven“ og „En Familiehistorie“ ere frie Bearbejdelser af Episoder i Georg Rollenhagens Froschmäuseler; „Dyrenes Skriftemaal“ og „Hansen Rykels Liigbegjængelse“ ere engelske Folkesange, ligeledes frit bearbejdede og forøgede; i „De to Pøblinge“ er Hovedhandlingen et dansk Sagn.

Rettelse.

I endeel af Exemplarerne staaer Pag. 111 Lin. 8 fra oven: Bunden læs: Munden

